

Zpomalit a pohlédnout sám na sebe

Jan Školník
filantrop

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
7-8/2023 / ročník XXXIII / 29 Kč

- 8 Cestovat s Bohem - sázka na jistotu**   **12 Jaký má být kněz pro 21. století?**
17 Evangelizační kurz začne v září   **18 Vamberecké mumie našly klid**

ZA POKLADY BROUMOVSKA

18. ročník hudebního festivalu v kostelích Broumovska

1. 5. – 2. 9. 2023

1. 7. / 18.00 / BOŽANOV,
KOSTEL SV. MÁŘI MAGDALÉNY

Gospel Opening / The Jeremy Winston Chorale,
Jeremy Scott Winston, dirigent (USA)

Vstupenky na zapoklady.cz

8. 7. / 18.00 / ŠONOV,
KOSTEL SV. MARKÉTY

Elisabeth Plank, harfa (Rakousko)

15. 7. / 18.00 / OTOVICE,
KOSTEL SV. BARBORY

PBtet – Prague Brass Quintet, žesťové kvinteto

22. 7. / 18.00 / TEPLICE NAD METUJÍ,
KOSTEL PANNY MARIE POMOCNÉ

Jakub Bokun, klarinet (Polsko)
Jakub Kosciuszko, kytara (Polsko)

26. 7. / 19.00 / HEJTMÁNKOVICE
KOPEČEK, OPEN AIR

Cimbálová muzika Milana Broučka,
Václav Noid Bárta, zpěv

Vstupenky na zapoklady.cz

29. 7. / 18.00 / BROUMOV,
KOSTEL SV. PETRA A PAVLA

Pěvecký sbor Zvonky – Praha
a dívčí komorní sbor Abbellimento
Sbormistryně: Jarmila Novenková
Varhany: Jakub Janšta

2. 8. / 18.00 / VERNÉŘOVICE,
KOSTEL SV. MICHAELA

Účastníci Letních hornových kurzů Broumov

5. 8. / 18.00 / POLICE NAD METUJÍ,
KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

Lektoři Letních hornových kurzů Broumov

Zuzana Rzouňková (Slovensko), Luca Benucci (Itálie)

Christopher Lampert (Švýcarsko)

Jan Vobořil (Česká republika), lesní rohy

Jana Goliášová, klavír

12. 8. / 18.00 / MARTÍNKOVICE,
KOSTEL SV. JIŘÍ A MARTINA

Daniel Klánský, baryton

Lukáš Klánský, klavír

19. 8. / 18.00 / RUPRECHTICE,
KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO

Apollon Quartet

26. 8. / 18.00 / BEZDĚKOV,
KOSTEL SV. PROKOPA

Barbara Maria Willi, cembalo

Martin Hroch, cembalo

31. 8. – 2. 9. / FESTIVALOVÉ FINÁLE:
prohlídky, koncerty a další doprovodný program

31. 8. / 21.00 / KLÁŠTER BROUMOV,
KOSTEL SV. VOJTĚCHA

Duo Kchun – Purgatio / koncert se
světelným designem

Vstupenky na zapoklady.cz

2. 9. / 18.00 / KLÁŠTER BROUMOV,
KOSTEL SV. VOJTĚCHA

Závěrečný koncert: Filharmonie Hradec Králové
sólista a dirigent Kaspar Zehnder

Jan Kučera,
rezidenční
skladatel
festivalu

Vstupné na většinu koncertů dobrovolné, výtěžek putuje na obnovu kostelů broumovské skupiny. Ostatní vstupenky na zapoklady.cz nebo na prohlídkovém okruhu broumovského kláštera.

GENERÁLNÍ
PARTNER:

HLAVNÍ PARTNERI /
ZA FINANČNÍ PODPORY:

MINISTERSTVO
KULTURY

VÝZNAMNÍ
PARTNERI:

Dobrovolný
svazek obcí
Broumovska

www.zapoklady.cz

[zapokladybroumovska](https://www.facebook.com/zapokladybroumovska)

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Broumovsko je v mých očích
jedinečné
Jan Školník
- 8 **prázdninový host**
Cestování s Bohem
je sázka na jistotu
- 12 **bohoslovci**
Jaký má být kněz
pro 21. století?
- 17 **evangelizace**
Evangelizační kurz
- 18 **historie**
Vamberecké mumie konečně
našly zasloužený klid
- 22 **seriál**
Řeholní řády a kongregace
v královéhradecké diecézi (18)
- 26 **výzva**
Pamatujete reformu liturgie?
- 27 **pastorace**
- 31 **Papežská misijní díla**
- 32 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Honem do Lisabonu...

Rok po hradeckém setkání

Loni jsem psal článek, ve kterém jsem apeloval na mladé lidi, aby se přihlásili na celostátní setkání mládeže v Hradci Králové. Také jsem si tehdy postěžoval na to, že v době post-covidové mladí poněkud zlenivěli a uzavřeli se do sebe, jako by se nepotřebovali sejít osobně a stačil jim mobil se všemi jeho možnostmi. Důsledkem toho byla neúčast na spolčech ve farnosti i na vikariátních setkáních. Akce v Hradci proběhla a myslím, že ti, kdo se zúčastnili, nelitovali.

Blýská se na lepší časy?

Rok se s rokem sešel a říkám to s opatrností: zdá se, že se cosi děje. Jde to pomalu, jak jsme v katolické církvi zvyklí, ale jsme v pohybu. Naše farní spolky ve Skutči posílilo o několik dalších členů a schůzky jsou už pravidelné, poslední vikariátní setkání byla fajn. Nedávno jsem slyšel od kolegy z jedné farnosti na ostravsku, že do Lisabonu se přihlásilo místo očekávaných deseti asi třicet mladých najednou. Jde o velmi živou farnost, ale i tak je to pozoruhodné. V poslední době přitom slyším na více místech, kdo všechno z mladých i z kněží se chystá do Portugalska.

„Maria se vydala na cestu...

Pokud jsme doufali, že loňské hradecké setkání naši mládež trochu rozhybe a cosi se děje, tak věrme, že celosvětová akce pro půl milionu účastníků ze skoro dvou stovek zemí spolu s papežem, tak to už bude velká síla...

Papež František loni v létě napsal lisabonským poutníkům krásné poselství. Tématem je též Maria – mladičká dívka, která se nebála a vydala se na pouť za svou příbuznou Alžbětou... Neváhala, nečekala...

... a spěchala“ (Lk 1,39)

Papež píše: „*Spěch mladé ženy z Nazareta je typický pro ty, kteří obdrželi mimořádné dary od Pána a nemohou dělat nic jiného, než je sdílet a překypovat nesmírnou milostí, kterou zažili. Je to spěch toho, kdo dokáže postavit potřeby druhého nad své vlastní. Maria je příkladem mladého člověka, který neztrácí čas hledáním pozornosti a souhlasu druhých – jak se to stává, když jsme závislí na ‚lajkování‘ sociálních sítí – ale snaží se hledat ten nejopravdivější vztah, který vychází ze setkání, sdílení, lásky a služby.*“

Čas vstát je právě teď!

„*Po dlouhém období odloučení a izolace v Lisabonu s Boží pomocí znovu společně objevíme radost z bratrského objetí mezi národy a mezi generacemi, z objetí smíření a pokoje, z objetí nového misionářského bratrství! Kéž Duch Svatý zažehne ve vašich srdcích touhu vstát a radost z toho, že všichni společně kráčíme v synodním stylu a opouštíme falešné hranice. Čas vstát je právě teď! Rychle vstaňme! A jako Maria nesme Ježíše v sobě, abychom ho sdělovali všem! V tomto překrásném období svého života jděte dál, neodkládejte, co ve vás může Duch vykonat!*“ Tolik Svatý Otec.

Portugalsko je země, která se s odvahou v 15.-16. století vydala na objevitelské cesty i na šíření evangelia po celém světě. Je to země, kterou si skrze Fatimu vybrala sama Maria, aby svým poselstvím oslovila celý svět. Země, která i dnes nabízí novou naději.

Ke krásným prázdninám žehná

Broumovsko je v mých očích jedinečné

Broumov a Broumovsko samo se v posledních letech stalo destinací, kde se neustále něco děje. Ač jde o příhraniční oblast, kde život není lehký, vrací se tam život, kultura, vzdělanost. Mužem, který se o to velmi zasluhuje, je **Jan Školník**, dnes už persona s Broumovskem pevně spojená.

77 Vyprávějte, jak jste se na Broumovsku ocitnul?

Přišli jsme do regionu díky podnikatelské příležitosti, koupili jsme tu papírnu na výrobu speciálních filtračních desek, které se používají na filtraci ušlechtilých tekutin a roztoků. Bylo to dobré rozhodnutí, protože firmě se relativně daří a vypracovala se v globálně fungující společnost s malým podílem na celosvětovém trhu. No a já jsem se začal věnovat i aktivitám mimo firmu.

77 Kde jste tedy vyrostl a co vás v dětství a mládí nejvíce ovlivnilo?

Vyrostl jsem v Praze, nejdříve ve starých Nuslích a později v doslova luxusu nového sídliště Kamýk. Nejvíce mě určitě ovlivnili rodiče a také trenéři. Nejprve jsem hrál házenou a později přestoupil v tátových stopách na rychlostní kanoistiku.

Sport obecně mě vlastně dost ovlivnil, člověk pochopí, že bez tréninku nejsou žádné výsledky. A také, že nejsou bez dostatečného odpočinku a regenerace.

77 Vzděláním jste?

Vystudoval jsem střední ekonomickou školu a hned po ní začal pracovat a brzy i podnikat. Později při zaměstnání jsem si doplňoval vzdělání a ve strategickém managementu dosáhl titulu MBA. Zjistil

jsem ale, že vzdělávání je vlastně celoživotní proces.

77 Jste podnikatelem, ale mám dojem, že vaše filantropické zájmy a jejich velké výsledky vaše jméno zpropagovalo na veřejnosti mnohem více.

To nemůžu posoudit, bez podnikání by to nebylo možné. Ale zároveň potvrzuji, že mě aktivity na podporu Broumovska naplňují a po předání řízení naší továrny bratrovi jim nyní zatím věnuji celý svůj pracovní čas.

77 Která akce je nejzásadnější? To je jako byste se ptal, které z dětí je nejdůležitější. Zásadní jsou pro mě prakticky všechny naše akce.

77 Čím vás Broumovsko fascinuje?

Pokud fascinuje, tak prostorem, lidmi a atmosférou. Každý, kdo by chtěl vstoupit do veřejného prostoru a dělat něco pro ostatní, tu má, zdá se mi, více příležitostí. Zároveň je blíže lidem, není v takové anonymitě, a to přirozeně vede k větší úměrnosti. Současně platí, že je tu možnost lépe si určit své tempo a mít čas na hlubší

promyšlení často inspirované místním geniem loci.

77 Vaše Agentura pro rozvoj Broumovska sídlí v klášteře. Jak k tomu došlo?

Na úplném začátku našeho působení jsme hledali místo, kde uspořádat veřejnou ochutnávku vín ze Salonu vín České republiky a mezi jinými se zeptali, zda by bylo možné ji uspořádat v nádvoří kláštera, a dostali svolení. Akce se povedla, pokračuje dodnes. A také otevřela cestu k širší spolupráci.

77 Během vašeho působení v Broumově zaznamenal klášter obrovskou změnu. Nejen co se týká oprav, ale také se probudil k životu.

Ano, to byl vlastně původní záměr, drobnými aktivitami klášter začít oživovat, a to vedlo k rekonstrukci. Ta pak k další vlně ožívání.

77 Jste duchovně, nábožensky založený člověk?

Každý člověk je podle mě duchovně založený. Pokud mohu soudit, u mě se to asi nejvíce projevuje právě službou regionu a lidem, kteří v něm žijí.

77 Jak na vás tak duchovní místo, jakým klášter je, působí, jak vás třeba i ovlivňuje?

☛ Za dnešním vzhledem kláštera v Broumově stojí rovněž Jan Školník

☛ Dobročinný večer

V každé náboženské tradici se dá žít dobrý i špatný život, jakkoliv chápu, že to nikdy neplatí absolutně. Díky klášteru jsem pochopil, že křesťanství je moje přirozená inspirace i přes to, že jsem nebyl vychován ve víře, jak už to u dětí mé generace bylo. Zároveň mi dal nahlédnout, že křesťanství a ani katolická církev není „monolit“, prožívání víry, dobrého života, se velmi liší a všude se setkáte s dobrými i nedobrymi činy. To mě zbavilo určitého ostychu a umožnilo se spiritualitou zabývat, přestože nejsem přímo součástí nějaké církve. Dnes mám snahu tradici kláštera předkládat moderním lidem, a otevírat jim tak neuvěřitelně bohatou studnici moudrosti, kterou někteří z různých důvodů odmítají, třeba kvůli svému komplikovanému vztahu s církví jako institucí.

☛ Za ta léta jistě už víte, co je bolestí Broumovska.

Vývoj venkovských měst a oblastí procházel od druhé poloviny 19. století postupnou ztrátou významu, odchodu části obyvatel a během komunismu v Česku i bezohlednou centralizací, která tyto procesy ještě zrychlila. Venkov se stal továrnou na potraviny, nikoliv místem pro život. A to přes veškeré proklamace trvá i nadále. Výsledkem je, že dnes postrádáme dostatečnou kapacitu lidí, kteří jsou ochotní, připravení a kompetentní o region pečovat, a být tak na blízku lidem, kteří v současném systému pocítují určitou opuštěnost. Nedostatek důvěry v ně vede

k jejich nedůvěře v systém, a to ohrožuje naši demokracii, nejen Broumovsko.

☛ ... jestli něčím Broumovsko fascinuje, tak prostorem, lidmi a atmosférou. Každý, kdo by chtěl vstoupit do veřejného prostoru a dělat něco pro ostatní, tu má, zdá se mi, více příležitostí. Zároveň je blíže lidem, není v takové anonymitě, a to přirozeně vede k větší uměřenosti ... je tu možnost lépe si určit své tempo

---

☛ A také jistě víte, kde je jeho silná stránka.

Jak jsem řekl, v potenciálně vyšší autenticitě života, která vede k uměřenosti. Ta pak může být inspirací pro správu věcí veřejných obecně. Jeho síla je v lidech, kteří tu žijí, prostoru a klidné, pro mě hluboce inspirativní atmosféře.

☛ Kdybyste potřeboval někoho přesvědčit, aby na Broumovsko přijel, čím byste ho jistě zlákal?

Já nevím, ačkoliv byste možná čekali opak, nejsem v prodeji moc dobrý. Myšlím, že by to mohla být unikátní kombinace kulturního a přírodního bohatství na jednom místě. Především baroka a pískovcových skalních měst a roklí. A také ten klid nebo určitá síla, která umožňuje zpomalit a pohlédnout sám na sebe, jste-li k tomu připraveni. Zajímavé je, že ta připravenost nemusí být vědomá, mnohé u nás vlastně překvapí, začnou se ptát a hledat odpovědi.

☛ Jací lidé na Broumovsku žijí, podle Vaší zkušenosti?

Takoví jako všude jinde, veskrze dobří. Možná nakonec díky místu, kde žijí, v jistém smyslu moudřejší, ale také docela opatrní ve vztahu k novému.

☛ Příhraniční oblast. Nesou si lidé v sobě po generace nějakou věc, která je specifická?

Jakékoliv zobecňování, kterého se koneckonců už dříve trochu dopouštím, není správné. Navíc není příhraničí jako příhraničí, Broumovsko je v mých očích jedinečné. Ale sleduji, že zkušenost posledních generací vedla k určité rezignaci na naději, že region má co současnému světu nabídnout.

Jan Školník a Andrew Schapiro, foto Lenka Židová

„Akcí, které pořádáte, je mnoho. Která je nejzásadnější?“

To je, jako byste se ptal, které z dětí je nejdůležitější. Zásadní jsou pro mě prakticky všechny naše akce. Záleží mi na rozvoji Vzdělávacího a kulturního centra Broumova, které přináší do Broumova výtvarné umění ve dvou galeriích i site specific, skvělou hudbu v Artcafé, původní divadelní představení nebo rezidenční umělecké pobyty s celou řadou veřejných akcí a mnoho dalšího programu, včetně pro mě srdečných Broumovských diskusí, na které se sjíždí mnoho zajímavých hostů nejen na samotné panely, ale i do publika. Festival Za poklady Broumovska, Letní hornové kurzy nebo Broumovská klávesa, to je náš přínos klasické hudbě a nutno říct, že festival, který probíhá v unikátní skupině kostelů na Broumovsku, je také blízko mému srdci. Tím to však nekončí, nově mně dělají radost aktivity kolem Centra rozvoje charakteru, kterému jsme poskytli zázemí, nebo kolem spolku Time machine Česko, který digitálně zpracovává naši historii, a mnoho a mnoho dalšího. Uměl byste vybrat to nejzásadnější?

„Jezdí díky Vám do Broumova mnoho osobností. Podělte se o nějaké zážitky s nimi.“

Největším zážitkem pro mě je, když vzniknou vazby a vzpomínky. Třeba Broumovské diskuse zapojují studenty

jako „stíny“, pomocníky, kteří jsou po celou dobu pobytu řečníků po jejich boku. Pamatuji si, jak jsem na jiné akci v Praze potkal Daniela Kroupu a on se ptá, jak se má Jentl? Nejdřív jsem nechápal, ale pak mi došlo, že se ptá na svůj studentský „stín“. Stejně tak mě opravdu těší každý společný program nebo setkání mezi hosty a místními, zvláště když společně tvoří, a takových příležitostí je více a více.

„Připravujete něco nového?“

V poslední době jsme se nejvíce věnovali kandidatuře Broumova na Evropské hlavní město kultury, to je iniciativa,

která by měla přinést další zkvalitnění programu, ale především příležitosti k rozvoji, třeba podnikání nebo práce nejen v kulturních a kreativních odvětvích.

„Dokázal byste na Broumovsku všechno nechat a jít o dům dál?“

Doufám, že ano. Pokud by tu pro mě přestaly být výzvy, nebo by jinde byla nějaká zajímavější a já bych už vůči projektům tady necítil povinnosti, pak ano. Zatím tu výzvy i povinnosti mám. Takže moje služba tu pokračuje a na tuto otázku není zatím správný čas. Odcházení je vůbec zajímavá disciplína, ale o tom třeba přišť.

Pavel J. Sršeň

S prezidentskými kandidáty na 9. Broumovských diskusích 2022

Kandidatura Broumova na Evropské hlavní město kultury

Tvořivé poutnictví je poselstvím kandidatury Broumova na Evropské hlavní město kultury. Takovým poutníkem může být každý i uprostřed každodenního života. Každý člověk může malými drobnými činy měnit svět, ve kterém žijeme, poznávat sám sebe a kultivovat vztahy s ostatními i přírodou. Opravdu každý. A to se týká i komunit a regionů, ať jsou jakkoliv malé, přesto se mohou vydat na cestu změnit svůj „osud“, jakkoliv se to zdá vzdálené nebo těžké. Důležité je sebrat odvahu a udělat první krok. A vy všichni můžete nyní podpořit tohle poselství, když se spolu s námi stanete kreativními poutníky. Je to vlastně snadné a na webu www.broumov.world to můžete udělat raz dva, ale prosím vás, nezaazujte se k něčemu, co nechcete splnit. Případně si z naší nabídky vyberte, aby to fungovalo technicky, ale můžete si u toho udělat svůj vlastní závazek. Odpovědnost a vzájemná důvěra jsou atributy poutníků a dobrých mezilidských vztahů. Druhé místo za Českými Budějovicemi není vůbec žádná prohra. Naopak...

Andy procestoval již mnoho zemí, včetně těch exotičtějších

Cestování s Bohem je sázka na jistotu

Jako dítě usínal v rodném Opočně pod obrazem Pána Ježíše na Olivetské hoře. To bylo jeho první setkání s Bohem. Trvalo ale ještě dlouho, než se stal poutníkem. Cestovatelem, chcete-li. Touha po poznávání v něm ale byla od malička. Snad za to děkuje knihám Julesa Verna, které tak rád četl. Určitě ho ovlivnil světoznámý chlapecký sbor Boni Pueri, jehož členem se stal už jako školák. Jáhen **Andrew Will Loos**, náš prázdninový host.

„Člověk musí jet daleko, hrozně daleko, aby se dostal co nejbliž k domovu,“ napsal Karel Čapek. Oslovuje vás to, souzníte s tou myšlenkou?

Naprosto, s tím se ztotožňuju. Alchymista, román brazilského spisovatele Paula Coelho, je trochu podobný příběh. Vypráví o cestě mladého pastýře za jeho snem. Autor čtenáře přesvědčuje o smysluplnosti cesty za osobním štěstím. Je přesvědčený, že každý člověk má svůj osobní

příběh, ale jen málokdo ho dokáže prožít. Hrdina románu, aby našel poklad, ušel dlouhou cestu, a nakonec ho našel doma. Mé poznání je podobné tomu příběhu. Jsou v nás touhy, které chceme naplnit. Já jdeme životem, vytváříme si postupně jakousi optiku, kterou si zvykneme na věci života nahlížet, to je asi zcela v pořádku a přirozené. Když ale odcestujeme, stačí na dovolenou, musíme tu naši optiku trochu odložit. I po návratu pak vidíme věci

z nadhledu, a to je, myslím, to bohatství. To je ten poklad.

Možná to souvisí také se svobodou. Už jako malý kluk jsem měl bohatou fantazii. Část rodiny je v zahraničí, tak jsem si dokonce mohl vybrat, ještě za minulého režimu, někdy v první nebo druhé třídě, jestli se nepřemístím úplně někam jinam. Rodiče zamýšleli, že by mě dostali přes hranice. To byla v tom dětském věku těžká otázka, těžké rozhodování, a zároveň

jsem moc chtěl. Tam se ukázalo, že pouta rodiny jsou silná, ale touha na misce vah ji vyvažuje. Měl jsem touhu po neznámu, poznávat, podívat se. Touha po poznání je asi člověku vlastní, máme ji v srdci, každý nějak originálně, nemusí to být stejné pro každého. To přesahující je natolik zásadní, že člověk srdce nenaplní ničím z tohoto světa a zároveň hledá to, co svět nabízí, určitou cestu k tomu.

77 Nový Zéland a Austrálie, taková byla představa Andyho Loose na konci 90. let minulého století, kdy cestování nabralo na intenzitě. Bylo to asi poprvé, kdy jeho touha dostala konkrétní podobu.

Tehdy byla možnost získat po pěti letech na Novém Zélandu trvalý pobyt. To by nebylo špatné, říkal jsem si. Ale pak mě uchvátil Izrael. Naprosto. Nezapomenu nikdy na to, když jsem tam byl poprvé, jak jsme přijížděli ke Genezaretskému jezeru (Galilejské jezero, někdy bývá označované také Tiberiadské nebo Kineretské). Ten pohled z autobusu, ve vteřině najednou všechno zapadlo. To je nádhera, říkal jsem si, bylo jaro 2017. Od té doby jsem tam byl už jen jednou, v roce 2019. Přišla náročnější období (rodina, práce). Dostávám nabídky, které se těžko odmítají, několikrát jsem musel, ale příští cestu už bych rád absolvoval jako poutník, a trochu jako průvodce.

77 Křesťán je více poutník než cestovatel?

Možná to je jako ta Pandořina skříňka. S poznáním, se zkušenostmi, když otevřete ten symbol zvědavosti, tak už nejdě zavřít. Nechtěl bych se chvástat tím, že hledám hluboké věci. Jistěže jo, ale předcházelo tomu dlouhé období pouště zrání. Myslím, že už se nespokojím s něčím povrchním, což souvisí i s tím cestováním. Umím si představit tři hodiny na pláži s knížkou, ale víc ne. Ještě bych možná dodal, že na cestách se člověk setkává taky sám se sebou a s Bohem. Obojí k sobě patří, přičemž Bůh tomu dodává hloubku klidu a v tom klidu přichází. To je moje zkušenost, hloubka nazírání na věci kolem sebe. To se může stát i u Máchova

jezera, ale já jsem tomu asi otevřenější, když nejsem na domácí půdě.

77 Svěřujeme se na svých cestách do Boží náruče, necháváte Jím vést své kroky?

Teoreticky velmi často. Nebývám vždycky vzorně připravený. Disciplíny jsem si užil, když jsem zpíval v Boni Pueri. Manželé Skopalovi byli perfektní, pedagogiku měli v malíčku. Byl jsem ve třetí nebo čtvrté třídě, když jsem ve sboru začínal. Měl jsem to štěstí, že jsem s ním sjezdil svět. Tam byla disciplína, všechno precizně připravené. Tak jsem si jako dospělý muž chtěl užít,

77 Nemám žádné smělé cíle, je mně vlastní spiritualita Terezie z Lisieux. Nejsem schopen ničeho velkého, a zároveň neutiším, to, co ve mně je.

jak to měl židovský národ, putující z jedné strany na druhou, tu nepřipravenost. Možná to byla i setkání s hloupostí, protože jsem byl vystaven i takovým situacím, že mohlo jít o život. Ne, že bych jel na Novou Guineu a šel se přivítat s místními, ale třeba v Chicagu jsem se dostal do čtvrti, kde mohou být jenom ti, kdo tam bydlí. Byla to černošská čtvrť na jihu města a tam mě vysvobodil řidič autobusu, který otevřel dveře, naložil mě a odvezl do bezpečí dřívě, než jsem stačil přijít k nějaké újmě. Tam jsem pochopil, že není radno zavítat někam, kde člověk není vítán.

V Sydney jsem si vyzkoušel život bezdomovce, v uvozovkách. Tam jsem zažil četná dobrodružství i vlastní naivitu. Myslel jsem si, budu v Austrálii v době, kdy je tam léto. Večer jsem chodil v mikině, ale když začalo být chladno, záviděl jsem opravdovým bezdomovcům, že mají spacáky a noc tráví v teple. Našel jsem

tenkrát nějaký dům, vyšel do prvního nebo druhého patra a přikryl jsem se tam rohožkou. Ráno jsem prochladlý čekal, až vysvitne sluníčko, a díval se ve výloze na film. Pamatuju si, byl to Vodní svět s Kevinem Costnerem. A tam se odehrál takový zázrak ... stávalo se mi, že když jsem chtěl něco vzdát, byl jsem na pokraji sil, tak najednou přišlo něco, co to změnilo. O několik hodin později jsem ležel v parku u slavné budovy opery v Sydney a slunil se. Všechno má ale rub a líc. Jak jsem byl unavený, tak jsem se spálil. Ale vždycky jsem měl štěstí, musím říct. Křesťansky bych to nazval Boží ochranou a lidsky ... no, měl jsem prostě kliku. Ale chci říct, že i při té hlouposti, které se člověk sem tam dopustí, to nemusí být hned katastrofa.

77 Na tom vysněném a vytouženém Novém Zélandu jste ale nakonec nebyl.

Byl jsem v oblasti Nového Jižního Walesu, což je australský spolkový stát rozkládající se na východě Austrálie. Trochu jsem cestoval a zalíbilo se mně tam, od původního plánu jsem upustil. Měl jsem štěstí na kamaráda, už bohužel zemřel, žil v Queenslandu, poblíž hlavního města Brisbane, měl tam nějakou farmu. Chtěl se mnou podniknout dobrodružnou cestu do Tasmánie. Byl žurnalista, psali jsme si, viděl ve mně určitý talent, tak podporoval, abych ty příběhy sepisoval, ale nevyšlo nám to. Zůstalo u snění a teď už se to nepotkává s touhou, že bych tam vyložené potřeboval jet.

77 Jaká je Austrálie ve vašich vzpomínkách?

Svobodná. Byla mně blízká mentalita lidí, které jsem tam poznal. Víím, že to je subjektivní, ale i přátelé mně potvrdili vjem, který jsem tam měl. Kontrast mezi Amerikou, naší civilizovanou Evropou a Austrálií byl v tom, že jsem tam cítil větší svobodu a volnost. Nevím, jak je to teď, ale tehdy jsem to tak vnímal.

77 Už jste podruhé řekl svoboda. Tady v srdci Evropy jsme často svazování tradicemi. Co by tomu řekli lidé, bývá často otázka, kterou korigujeme svoje počínání.

Kamarád z Německa, studoval psychologii, takový ambiciózní člověk, mně jednou říkal, že mně nechce dávat rady do života, ale jednu věc ať si zapamatuju. Že se nemusím tolik ohlížet na druhé, že se člověk nepotřebuje ani nějak porovnávat. Známe to z rodinné výchovy, člověka ohleduplnost ovlivňuje. Je dobrá, tvoří hodnoty, ale když se vyjde na kopec a druhou stranou sejde dolů, tak z té druhé strany se může stát určité otroctví a nesvoboda. Setkávám se často s tím, že člověk neudělá to, co by chtěl udělat, ne limitován sám sebou, ale právě pro to, co na to řeknou ti druzí.

77 Takže putování svým způsobem osvobozuje a může inspirovat k myšlenkám, které by mu doma třeba nepřišly na mysl?

Jsem přesvědčený, že ano. Taková pouť třeba do Santiaga de Compostela. Nikdy jsem ji nešel, ale plánoval jsem jít jako poutník do Izraele. To je hrozně daleko, a čím jsem starší, tím míň se mně chce. Ale dává to smysl. Člověk se ztiší, přestane mluvit, o to víc poslouchá, tříbí myšlenky, a najednou v té tichosti se setkává s Bohem, určitě líp než v hluku. Stačí jít na dvě hodiny do přírody a člověk to zjistí. Myslím, že i Ježíš, když odcházel od učedníků, chtěl být sám. Ne tedy zcela sám se sebou, ale sám v sobě s Bohem. Potřeboval rozjímat, být s Otcem, v jednotě Ducha svatého, být v té tajemné Trojici Boží, kterou my poznáváme díky Ježíši. To má asi tu největší hloubku.

77 Takže na svých cestách nejste nikdy sám ...

To je taky takové poznání. Když jsem si myslel, že jsem úplně sám, pochopil jsem, že nejsem. Boha jsem našel doma i na cestách. Jako kluk jsem měl štěstí poznat Boha v rodném Opočně. Víte, stydím se trochu za to, že jsem ho ve svém životě nechával často ladem. Říkám si, jak trpělivý a laskavý je. O tu svobodu tady běží, kdyby Bůh člověku nedal v takové míře svobodu, bylo by všechno jinak. Jsme vnitřně svobodní, o to jde. I Milada Horáková byla uvnitř svobodná, a mnozí další, kteří trpěli. To je velká hodnota a velké téma.

77 Potkali jste na svých cestách někoho s podobnými osudy?

Potkal jsem mnoho zajímavých lidí, někdy zůstalo přátelství, ale většina z nich měla nějakou svoji cestu. Pro mě je to intimita, Bůh a tento svět. Ne že bych hrál divadlo, což by mi asi šlo (uvažoval jsem o DAMU), nebo že bych se musel nutně přetvařovat, ale spíš jsem se přizpůsoboval lidem, jejich tématům, jejich osudům, a tohle zůstalo skryté. Ale když to někdo ze mě intuitivně vnímal, přestože jsem to skrýval, pak jsme mohli otevřeně hovořit. To se mi stalo. Dává to smysl i tomu druhému člověku, to se mi děje dodnes. Od doby, co jsem vysvěcený, tak se mi děje spousta takových hezkých věcí. Přijdou třeba mladí lidé, že by chtěli na svatbě požehnat. Nejsou věřící, tzv. praktikující křesťané, ale nedá jim to spát, chtějí se o tom něco dozvědět. To je Boží dar pro takového člověka, že něco takového vnímá. A pro mě zodpovědnost, jsem v tom velmi plachý a citlivý, nerad bych někoho lanařil do církve, lámal na víru pravou. Beru to jako příležitost, že ten člověk se skutečně ptá, to mě dává taky smysl.

77 Vaší cestě do Austrálie předcházela pobyt v USA a Kanadě, kde jste si na další cestování vydělával. I tam jste potkal Boha.

Byl jsem jako učedník sv. Pavla dříve, než byl apoštolem, proto mám možná to pochopení pro mnoho lidí. Jako dítě jsem rád četl Matoušovo evangelium. Věděl jsem, že Ježíš měl společenství, ale vyrostl jsem částečně v protestantském prostředí, dědeček byl kazatel. Katolickou církev jsem nepoznal. Sice jsem zpíval, koncertovali jsme v kláštorech, nahlédl jsem mnišský život, ale katolického liturgického obřadu jsem se nikdy neúčastnil. V kanadském Torontu jsem poznal život křesťanů při farnosti sv. Václava. Byli to krajaní, převážně starší lidé. To, co mě na nich uchvátilo a přesvědčilo, byla jejich opravdovost. Žili tam s určitým nadhledem, nevymanili se z české mentality, ale zároveň se nutně museli přizpůsobit jiné, to jsem silně vnímal. Pán Bůh mě tam dovedl ještě jinak – já jsem v jejich kostele bydlel. Mohl jsem si tenkrát vybrat mezi jistotou, ale to mě nebralo za srdce, anebo jít cestou dobrodružství a opustit běžné jistoty. Tehdy jsem požádal P. Libora

S rodinou

Švorčíka, kněze, který spravoval tu far-
nost, jestli by mi pomohl sehnat práci
a zázemí. Vysvětlil jsem mu svoji situa-
ci a on to vyřešil radikálně, přestěhoval
jsem se do kostela. Našla se i práce, ča-
sově jsem se musel vejít do limitů vízové
povinnosti, v USA bylo maximum půl
roku, v Kanadě to nebylo tak limitované,
ale byla to poslední země, kterou jsem
navštívil na relativně delší dobu, to byla
léta 2004–2005.

?? Co vám to dalo?

Touhu po kněžství. Nebyl jsem v té době
ani pokřtěný. Touhu po kněžství jsem
vnímal dříve než touhu po křtu. Byl jsem
si vědomý dlouhé cesty. Já, který jsem
nerad na něco čekal, chtěl jsem všechno
co nejdřív. Byl to boj, ta touha se ve mně
probudila, ale dala mi taky poušť. Období
pouště jsem prožíval po návratu z Kana-
dy. Učitelé duchovního života téměř uni-
sono tvrdí: „*Jestliže chceš skutečně vážně
začít žít svůj život s Bohem, nemine tě ces-
ta na poušť. Proto církev vložila do litur-
gického kalendáře také tzv. postní období,
které bychom mohli stejně dobře nazvat
také pouštním obdobím.*“

Srdcem mě to táhlo ke kněžství, na dru-
hé straně ve mně byla rozpolcenost, ře-
šil jsem vztahy, to období pouště nebylo
krátké. Pán Bůh zkouší člověka, vystavu-
je ho situacím, které svou logikou může
vnímat velmi negativně. Když však aspoň
trochu Bohu důvěřuje, tak tomu dá pro-
stor. Bůh není násilník, do ničeho člově-
ka netlačí, ale věřím na druhé straně, že
pokud má Bůh s člověkem nějaký plán,
záměr a pokud mu člověk neřekne vylo-
ženě ne, stačí jenom malý prostor a Bůh
to s tím člověkem dokáže. Myslím, že
Bůh věří v člověka.

?? Žijete z Boží prozřetelnosti?

Myslím, že ano, ale neodvážil bych se říct
jakoukoliv mojí zásluhou, já bych řekl
spíš naopak – neschopností. Bůh mně
postupně ukázal, že mu mohu důvěřovat
mnohem víc, než důvěřuju. Prozřetelnost
je pro mě velké téma. Myslím, že ji poci-
tují třeba bezdomovci, když jsou v nějaké
závislosti, ze které se nemůžou vymanit.

Ve jáhenské službě se Andy cítí dobře

Ale pojem svobody a prozřetelnosti, na-
stolení nové cesty, kterou mohou zvolit,
má svou hloubku, to je naplňuje. Poznal
jsem bezdomovce, mnozí byli inteligentní,
ale nenaplňoval je konzumní život. Byli
ve fázi nějakého hledání, žel často i
ztroskotání. Poznal jsem jednoho tako-
vého tady v Čechách. Cestoval po Špa-
nělsku, a když byl potom na pokraji svých
sil, už nemohl dál, volal mně. Potřeboval
se sdílet. Proč to říkám? Taky v něm byla
touha po něčem jiném v srdci, jemu ne-
stačilo naplňovat život do nějaké šablo-
ny, v něm se to rvalo o život, a zároveň ho
cosi ubíjelo. Myslím, že bezdomovci mají
k poutničení blízko. Akorát se to mnohdy
zvrhlo – alkohol, drogy, člověk se v tom
utápí a nikam to nevede. Ale je to jedna
z fází, jakou mívají i poutníci.

?? Žil jste někdy na cestách jako bezdo- movec?

Krátkodobě, dá se to. Alkohol jsem nepil,
ale věřím, že zahřeje. Něco jako bezdo-
movectví jsem prožil v Austrálii, ale věděl
jsem, že mám letenku domů. Než jsem si

našel práci, spal jsem na ulici, jedl jsem,
co jsem si našel. Jeden žurnalista mi do-
poručil, kde se najíst, kde vyhazují ba-
nány, prošlé sušenky. Byl to takové místo
na jihovýchodním předměstí Sydney,
klasické parkoviště za supermarketem.
Já jsem se hrozně styděl, vždycky jsem
čekal, až tam nikdo nebude. Vydal jsem
se ke kontejneru, slyším, že někdo jde,
rychle pryč. Pak už mně to bylo jedno.

?? Vy jste dobrodruh!

Myslíte?

?? Jak se ve vás porovná duchovní s tím dobrodruhem?

Zase je to o tom srdci. Nedokázal jsem
utišit ten život ve mně, až když jsem si
přečetl knížku od Irvinga Stonea *Žízeň*
po životě, tak jsem věděl, že to je ono ...
hlad po životě, žízeň po životě v nás li-
dech. Méně nebo více, ale v někom se to
pořádně rve.

Nikomu jsem to ještě asi neřekl, nejspíš
budete první ... nemám žádné smělé
cíle, je mně vlastní spiritualita Terezie
z Lisieux. Nejsem schopen ničeho velké-
ho, a zároveň neutiším, to, co ve mně je.
Ale pár přátel mi zemřelo, protože ne-
zvládli svůj život a vzali si ho. Tak se má
duchovní cesta ubírá tudy, takoví lidé
mně nejsou lhotejní. Snažím se tomu
porozumět psychologicky, ve spirituální
rovině, teologicky. Člověk se někdy zto-
tožní s tím, co mu není vlastní. To jsme
asi odbočili, ale běsi v nás jsou pro mě
důležité téma.

?? Tak zpátky na pevnou zem. Co při- balit na prázdninovou cestu?

Boha - Ježíše, i když jste bez daru víry. On
čeká na pozvání. Čeká, jestli si ho člověk
všimne a ozve se. Je na každém z nás,
jestli Jeho nabídku přijme nebo ne. Já
bych vsadil všechno na tu jedinou kartu –
zkuste to s Ním. Poznal jsem na svých
cestách, že na Boha se člověk může spo-
lehnout. Že se o všechno postará, pokud
mu důvěřujeme. Směle vpřed!

Jaký má být kněz pro 21. století?

Církev v Čechách a na Moravě má **pět formačních domů pro budoucí kněze**. Jsou to semináře v Praze, v Olomouci, seminář „Redemptoris Mater“ v Českých Budějovicích, „Nepomucenum“ v Římě a tzv. „Konvikt“ – nultý přípravný ročník, který sídlí také v Olomouci.

Kolik se každý rok připravuje seminaristů v těchto domech na kněžství? Tabulky s počty se proměňují, ale strážlivě můžeme v součtu hovořit o 50–60 bohoslovcích připravujících se každý rok na služebné kněžství. Spíše než počty nás ale zajímá obsah formačního procesu. Proto nad otázkou v úvodu článku společně přemýšlí a diskutují bohoslovci a představení Arcibiskupského semináře v Praze od jara 2022. Co vyprovokovalo tuto iniciativu, která se prolнула s probíhající synodou?

Rektor pražského semináře Jan Kotas říká: „Během posledních let jsme si

v semináři postupně uvědomili, že nelze formaci vést efektivně dál jen na základě pouhé přítomnosti bohoslovců v seminární komunitě, společné modlitby, společného studia na fakultě a to vše za doprovodu představených, kteří mají seminaristy inspirovat a nabízet i určitý korektiv. Očekáváme, že tyto prvky samy o sobě způsobí, že po pěti až sedmi letech vyjdou ze semináře přiměřeně zralí a zdatní kněží, se ukázalo jako velmi nerealistické. Máme před očima také proměnu církevního života, k níž nás s autoritou Petrova nástupce vede papež František – synodální styl. Kněží jsou důležitou a nezastupitelnou součástí organizace církve a její misie. Aby mohli budoucí

kněží svoji náročnou roli a úkol v církevním společenství zvládnout – tedy postavení pastýře, který učí, vede a uděluje svátosti – musejí mít zdravě lidsky i duchovně vystavěnou osobnost. Souvisí s tím kromě solidního teologického vzdělání také řada osobních a profesních dovedností, které se v současné společnosti běžně očekávají od lidí pracujících v pomáhajících profesích, v manažerských a týmových rolích a v práci s lidskými zdroji.“

Společné hledání seminaristů a formačního týmu na otázku v úvodu mělo dva kroky, jejichž výsledky bychom rádi představili. Domníváme se, že naše tázání v sobě

Historie a život v semináři

Stručné všeobecné dějiny výchovy kněží

Po tridentském koncilu (1545–1563) dochází k velké obnově a konsolidaci katolické církve. Aby se zlepšila úroveň katolických kněží, bylo rozhodnuto o založení kněžských seminářů. Semináře sloužily k výchově i intelektuální přípravě, tedy na rozdíl od dnešní doby se v nich i vyučovalo. U nás byla politická situace v 16. století poněkud složitější, proto arcibiskupský seminář zde v Praze dlouho neexistoval. Budoucí katoličtí kněží se u nás připravovali v jezuitském konviktu. Teprve v roce 1629 byla pražským arcibiskupem kardinálem Harrachem zakoupena budova pro seminář. Byl jím tzv. Královský dvůr, který stál na místě dnešního Obecního domu. Kvůli Třicetileté válce začal

seminář fungovat až roku 1635. Nejvíce pedagogů pocházelo z řad irských františkánů. Ročně nastupovalo do semináře asi 15 studentů. Studium trvalo 5 let.

K velké změně došlo roku 1775 zrušením jezuitského řádu. Arcibiskupský seminář se přestěhoval do dnešního Klementina a stal se tak jediným seminářem v Praze. V roce 1783 císař Josef II. vytvořil generální seminář, který byl plně pod světskou správou, a církev do jeho řízení nesměla příliš mluvit. V té době došlo také k rozdělení formace adeptů kněžství. Duchovní a lidská formace probíhala v semináři a intelektuální na teologické fakultě. Tak tomu bylo až do 2. světové války. V roce 1790 se seminář opět stává církevní institucí a byly též obnoveny semináře v Litoměřicích a Hradci Králové a v roce 1803 byl otevřen i nový diecézní seminář

v Českých Budějovicích. V Klementinu byl seminář až do roku 1929, kdy byla dokončena nová budova v Dejvicích; zde sídlí seminář i dnes. Tuto budovu dal postavit arcibiskup Kordač.

Bohužel se na začátku 2. světové války, v roce 1939, do budovy nastěhoval Wehrmacht a fakulta, sídlící v této budově, byla s ostatními vysokými školami úplně zrušena po událostech 17. listopadu 1939. Seminář se přestěhoval do arcibiskupského zámku v Dolních Břežanech. Opět se začalo vyučovat přímo v semináři, a i když zde nemohli učit bývalí profesori z fakulty, zachovala si výuka dobrou kvalitu. V té době mělo dost kněží kvalitní vzdělání, a tak bylo z čeho vybírat. V roce 1945, po skončení války, se seminář společně s fakultou vrátil do budovy v Dejvicích. Bohužel opět ne na dlouhou dobu.

◀ Společné prožívání každodenních maličností...

◀ ... rituálů či běžných záležitostí seminaristy formuje

nese i principiální otázku – jakou podobu má církev ve 21. století mít, jak za ni nese osobní konkrétní zodpovědnost. Pro jaké úkoly se připravují budoucí svěcení služebníci církevního společenství?

Poslání semináře

První krok v našich úvahách vyrůstal z potřeby formačního týmu: Jaký smysl a poslání má kněžský seminář dnes? O poslání, vizi a hodnotách semináře

jsme uvažovali – rektor J. Kotas, vicerektor Ch. Pšenička O.Praem, spirituálové J. Brož a J.M. Vianney Dohnal OFM – společně se 4 laiky, dvěma muži a dvěma ženami, kteří žijí v církvi a je jim blízké i formační prostředí semináře. Po osmi intenzivních setkáních jsme zformulovali následující **poslání semináře**: „*Seminář je pro bohoslovce: čas pro osobní, lidské a duchovní dozrání – poznání sebe, Pána a církve; Je to prostor naučit se (v uvozovkách) „kněžskému řemeslu“ podle vzoru*

Krista služebníka; a (konečně) je to cesta, na níž má (kandidát svěcení) udělat definitivní životní rozhodnutí a s potvrzením církve vykročit do služby Ježíšovi, Jeho církvi a její misii.“ Seminář je místem, kde jde o proces... Toto vše se děje v „hodnotovém poli“ – důvěry a úcty, otevřenosti, zaměřenosti na cíl a zodpovědnosti.

Skupina seminaristů postupně definovala pět oblastí působivosti, které by budoucí kněz měl rozvíjet během základní

Komunisté si nepřáli, aby se studenti teologie mohli stýkat s ostatními vysokoškolačky, a proto byl seminář v roce 1953 (opět společně s fakultou) přesunut do Litoměřic. V budově semináře se usídlil propagandistický komunistický časopis *Otázky míru a socialismu*. Po sametové revoluci v roce 1990 bylo semináři umožněno vrátit se zpět do Prahy, kde je dodnes v budově postavené arcibiskupem Kordačem.

Seminární řád v roce 1641 a dnes

Budíček zazněl v roce 1641 již v 4.45 hod. a ranní modlitba začínala v 5 hodin. Dnes budíček neexistuje a v Arcibiskupském semináři v Praze se vstává později. Program je také více různorodý. Ranní rozjímání začíná v 6.30 (kromě čtvrtka, kdy je v 7.00), v sobotu je individuální a v neděli v 7 hodin. Mše svatá spojená s ranními chválami se slaví hned po ranním rozjímání.

V pondělí je mše svatá „tichá“, v úterý až čtvrtek s doprovodem varhan, v pátek latinská s chorálním doprovodem a v sobotu rytmická. Po mši svaté se ve všední dny jde na snídani a od 8.30 hodin obvykle začíná první hodina na fakultě. V roce 1641 se po ranní meditaci bohoslovci odebrali na samostudium, které trvalo od 5.30 do 7.00 hodin, po čemž následovaly přednášky. Ty byly přerušeny mší svatou v 10.00 hodin. V 11.00 hodin se konal společný oběd a po něm bylo krátké volno do 14.00 hodin, kdy začalo samostudium. Dnes se přes den každý bohoslovec řídí svým vlastním programem, s ohledem na různé rozložení přednášek. Ti, kteří nemají školu, se ve 12 hodin scházejí na modlitbu Anděl Páně a krátké zpytování svědomí v seminární kapli. Potom se usedá k obědu.

V roce 1641 odpoledne opět probíhaly přednášky, které byly v 17 hodin završeny samostudiem. V 18 hodin se

bohoslovci sešli na společnou večeři, po níž měli do 20 hodin osobní volno. Ve 20 hodin zazněla večerní modlitba a po zpytování svědomí každý ulehl. Dnes je odpolední a večerní program různorodý. V pondělí se bohoslovci obvykle schází k modlitbě lectio divina, v úterý bývá bohoslovci připravená pobožnost s adorací Nejsvětější svátosti, ve středu se scházíme k modlitbě večerních chval, ve čtvrtek je adorace Nejsvětější svátosti s modlitbou kompletáře a v pátek se schází diecézní společenství. V sobotu a v neděli je program volnější. V sobotu se v 10.30 scházíme na společnou modlitbu růžence, pak následuje mše svatá v 11 hodin. Ve 20 hodin si obvykle poslechneme úvod do nedělní liturgie, kterou si připravil bohoslovec vyššího ročníku, poté slavíme vigilii. V neděli se většinou účastníme mše svaté v přilehlém kostele sv. Vojtěcha

formace: lidská zralost – osobní individualita, budování vztahů, spiritualitu – duchovní život, pracovní návyky, profesionalita.

Druhý krok ve formulaci konkrétního plánu formace spočíval v práci tzv. „Programové skupiny“ složené opět z týmu formátorů, bohoslovců – dobrovolníků a externistů – laiků, dohromady cca 10 členů. Ti formulovali konkrétní cíle, nástroje, formy a způsoby ověření v procesu formace ve zmíněných pěti oblastech způsobilostí kněze. Co se podařilo definovat a utřídit?

Lidská zralost

„O věřící (...) mají pečovat jako otcové v Kristu. Stali se svému stárci dobrovolně vzorem (srov. 1 Petr 5,3). Proto ať svou obec tak řídí a tak jí slouží, aby si opravdu zasloužila být nazývána jménem, jímž je označován jedině Boží lid, a to jako celek: Boží církve (srov. 1 Kor 1,2; 2 Kor 1,1; a jinde). Ať pamatují, že mají svým každodenním životem a každodenní péčí ukazovat věřícím i nevěřícím, katolíkům i nekatolíkům obraz skutečně kněžské

a pastýřské služby a všem vydávat svědectví pravdy a života.“ Tyto vysoké nároky na osobnostní stránku kandidátů kněžství klade II. Vatikánský koncil v dokumentu *Lumen Gentium* v čl. 28.

Režisérka Barbara Herz se v jedné divadelní hře zabývá také otázkou, kdy je muž dospělý. Je to moment, kdy se stává otcem? Ústřední postava této hry, Patriarcha, říká: *„Dospělost přichází v momentu, kdy člověk dokáže přijmout do svého života nějakou vyšší službu.“* Patriarcha uvádí, že je to *„lev zapražený v pluhu“*, ne vykastovaný býk, ale někdo, kdo si uvědomuje vlastní sílu a hodnotu, ale dokáže překonat svůj primární egoismus a udělat něco víc. Právě na toto přijetí služby se B. Herz ptala ve svých rozhovorech a pro některé muže to byla například snaha riskovat vlastní život. Jeden z dotazovaných převáděl během komunistického režimu lidi přes hranice a pak za to byl na 16 let odsouzený do Jáchymova. Pro jiné to bylo právě například stavění lega s dětmi místo usilování o docenturu.

Pět cílů této oblasti zní:

1) Seminarista je člověk, který zná sám sebe.

2) Seminarista je člověk, který si osvojí návyky sebezpečí.

3) Seminarista ví, kde projevit a kde omezit svou individualitu.

4) Seminarista je otevřený a v kontaktu se světem, setkává se s lidmi „z venku“.

5) Seminární program bude podporovat individualitu seminaristy.

Nástroje k dosahování těchto zralostí jsou víkendové semináře o sebepoznání, o sebereflexi. Není to jen teorie ale zkušenostní báze – někdy pod vedením zkušených lektorů, jindy na poli seminární komunity (pobyt na horách, společná brigáda, nejrůznější praxe – ve zdravotnictví, s mládeží, ve farnostech).

Velmi se osvědčila spolupráce s tzv. mentory. Tedy kněžími, kteří vedou jednotlivého bohoslovce během jeho formace (jsou z jiné, než domovské farnosti seminaristy) a uvádějí jej do praxe života farnosti – jsou inspirací i korektivem na jeho začínající cestě pastorační péče.

a jednou měsíčně je pak možnost „rozptylu“, kdy si každý bohoslovec může vybrat mši svatou ve městě. Večer se scházíme na společné nešpory, výstav Nejsvětější svátosti a svátostné požehnání. V neděli večer je také prostor pro společnou rekreaci. Silentium, tj. posvátné ticho, kdy se snažíme prožívat poslední hodiny dne s Pánem v modlitbě nebo duchovní četbou, začíná o víkendu ve 22 hodin, ve všední dny po poslední společné modlitbě.

V roce 1641 nebyly jednou v týdnu přednášky a bohoslovci místo nich chodili společně na vycházku za město, pod dozorem dvou prefektů, které jmenoval rektor z nejlepších alumnů. Seminaristé se oblékali do modrých talárů s cingulem a pláště s červeným límcem. Dnes už můžeme chodit v civilu a máme možnost jednou týdně nejít na společný program a využít

večerní vycházku (do 23 hodin), navíc ve středu není po večeři žádný program a je možnost být do 21 hodin venku „bez vycházky“. Přes den je možnost pobývat kdekoli, pokud nemáme společný program nebo přednášky. Každý den je také možnost půlhodinové adorace s výstavem Nejsvětější svátosti.

Dříve bydleli bohoslovci v dřevěných celách, zařízených postelí, stolem a židlí. Prázdniny trvaly zpočátku jen tři týdny a bohoslovci je trávili společně s rektorem na seminárním statku v Sovinkách. Prázdniny se vyhledávaly obvykle v říjnu. Po polovině 17. století se prázdniny rozšířily a trvaly od 8. září do Všech svatých (1. listopadu) a mohlo se na ně jezdit domů.

Dnes máme každý svůj pokoj. Naše prázdniny se kryjí s prázdninami studentskými a můžeme jezdit domů, s tím,

že část prázdnin máme různé povinné praxe (ve farnosti, s mládeží, v nemocnicích, v armádě aj.). Praxe máme i přes rok, každý má možnost se věnovat různým pastoračním činnostem (společenství mládeže, práce s chudými, aj.).

Přes rok se také odehrává velký počet akcí, od pravidelných jako jsou třeba obláčka, udílení služeb lektorátu a akolytátu, kandidatura na sv. Hoře, Tammím, Navalis, „tříkrálové žehnání“ nebo fakultní „Veni Sancte“ a „Te Deum“, po různé nárazové jako jsou spontánní výlety, poutě, kulturní akce (koncerty, divadla, kina, aj.) nebo sportovní akce („Cross campus“, fotbal, hokej, aj.). Taktéž během roku probíhají víkendové rekolekce (duchovní obnovy) a workshopy (o sexualitě, homiletice, aj.), které jsou nedílnou částí formace.

(I v semináři se koleduje

(Vzdělávání či rekreace je komunitní činností

Budování vztahů

„Budoucí kněz se má tím, jak roste v lásce, snažit rozvíjet svou vyrovnanou a zralou schopnost navazovat vztahy s bližními. Je totiž především povolán k hluboké lidské a duchovní vyrovnanosti, která mu umožní, poté co překoná všechny formy sebeprosazování a afektivní závislosti, být člověkem společenství, poslání a dialogu. Tak bude schopný darovat se Božímu lidu velkoryse a obětavě s myšlenkou na Pána, jenž za druhé dává svůj život.“ Tak hovoří dokument *Ratio fundamentalis* o výchově k službě budoucích kněží (2016).

Tři obecné cíle formace na tomto poli zní:

- 1) Bohoslovec navazuje přirozeně mnohočetné vztahy.
- 2) Bohoslovec se umí ve vztazích orientovat, ví, jak vztahy fungují po teoretické stránce.
- 3) Bohoslovec umí žít ve vztazích podle příkladu Ježíše.

Jak konkrétně dosahovat těchto nároků? V praktické rovině jsou to pastorační praxe během roku ale i o prázdninách, pravidelné setkání s hosty v semináři (novinář, politik, výtvarník, terapeut, sexuolog, kněží z praxe). Je to i osobní rozvojová terapie. V teoretické rovině pak pořádání seminářů o vztazích – „Na cestě k sobě“, „Sexualita v celibátu“, seminář „Prevence zneužívání“.

Spiritualita – duchovní život

„Duchovní formace se zaměřuje na posílení a podporu spojení s Bohem a s bratry, v přátelství s Ježíšem Dobrým pastýřem a v poddajnosti Duchu Svatému (srov. *Presbyterorum ordinis*, č. 12). Tento niterný vztah formuje seminaristovo srdce k velkorysé a obětující se lásce, která představuje počátek lásky pastorační.“ *Ratio fundamentalis* (2016)

Střed duchovní formace je „osobní sjednocení s Kristem.“ Modlitba proniká celý seminární život. Spolu i v tichu samoty se seminaristé učí žít s Hospodinem, rozjímat jeho slovo a otevírat mu své životy. Nezanedbatelným formačním prvkem je pravidelné a systematické duchovní vedení/doprovázení. Nástrojem Ducha Svatého při formaci jsou také roční duchovní cvičení a v průběhu roku konané duchovní obnovy (rekolekce).

Základní cíle jsme formulovali takto:

- 1) Seminarista prohlubuje svůj vlastní specifický osobní duchovní život.
- 2) Seminarista prohlubuje duchovní život orientovaný k tomu, že se stane knězem.
- 3) Seminarista roste v chápání a užívání tradičních katolických nástrojů duchovního života.
- 4) Seminarista zná a rozvíjí „obecnou spiritualitu“ (vnímavost pro krásu, umění).

Seminaristovi je vlastní „katolická spiritualita“ (vztah k Písmu, Panně Marii,

Breviář apod.), má „*sentire cum ecclesia*“ – dává těmto pilířům duchovního života osobně osvojitelný obsah. Zná různé spirituality. Je kvalifikovaný doprovázející – má vzdělání v hodegetice (umění duchovního doprovázení), umí rozlišovat.

Pracovní návyky

Budoucí pastorační praxe a evangelizační poslání kněze vyžaduje tvořivé a odpovědné nastavení osobního přístupu. Týmová spolupráce v kněžském společenství i ve vedení farních obcí vyžaduje schopnost vykonávat autoritu a delegovat úkoly. „V církvi, která je domem a školou společenství... je kněz povolán k tomu, aby byl mužem budujícím společenství.“ *Ratio fundamentalis* (2016)

- 1) Bohoslovec umí nést zodpovědnost a vykonávat pravomoc.
- 2) Umí zacházet s autoritou vlastní i ostatních.
- 3) Bohoslovec umí partnersky spolupracovat, delegovat.
- 4) Upevňuje se v získání dobrých návyků v oblasti vnitřní disciplíny – osobním řádu práce a odpočinku, zdravých pracovních návyků.
- 5) Bohoslovec si stanovuje přiměřené cíle.
- 6) Bohoslovec postupně dosahuje pastorační a liturgické dovednosti.
- 7) Je dobrým katechetou, připravuje na přijetí svátostí.
- 8) Bohoslovec se učí strukturovaně s porozuměním provázet na duchovní cestě.

☛ Dobrá parta utužuje vztahy

☛ Liturgie je nosná část života v kněžském semináři

9) Rozumí své budoucí službě jako misijnímu poslání.

10) Chápe svou službu, kde využívá svá specifická obdarování.

Zásadním formačním polem této oblasti je seminární komunita, která poskytuje bohoslovci víc inspirace než konfrontace. Obdobně působí i tým formátorů – deleguje úkoly, reflektuje osobně i společně dosahování společně stanovených cílů. Bohoslovci nejsou v semináři hosté ale spoluodpovědní. Studium na KTF UK je nejen prostředím k nabytí akademického vzdělání, ale formuje bohoslovce ke kázni v systematickém studiu.

Profesionalita – management farnosti

Praktické aspekty práce ve farnostech jsou do značné míry svým rozsahem těžko zařaditelné do rámce základní formace ke kněžství. Budoucí kněží nemohou v rámci časově i mentálně náročné formace pomýšlet na studium další vysoké školy, kde by získali potřebné dovednosti. Přesto je důležité, aby se budoucí faráři orientovali v mnoha praktických oblastech správy farnosti a především dokázali zapojit do činnosti společenství široký okruh spolupracovníků, kteří se o uvedené oblasti podělí. Mnoho z těchto oblastí lze „outsourcovat“ činností laiků, dobrovolníků, externistů, biskupství, neziskových organizací. V jistém slova smyslu „manažerská role“ faráře je ale nezastupitelná.

Duchovní správci by měli mít o uvedených oblastech alespoň základní povědomí: Strategické řízení místního společenství, Statutární orgán farnosti; Správce majetku; Řádný hospodář; Personalista; Reprezentant, který buduje vztahy; Fundraiser pracující s dárci a potenciálními sponzory; Administrátor dotací a darů; Iniciátor a koordinátor činností „sociální odpovědnosti“; Manažer – jednak svého času (time management) a také církevního společenství, ve kterém by měl řídit a koordinovat veškeré činnosti;

Cílem není převychovat duchovní, ale pouze jim poskytnout základní vhled do všech agend, za které odpovídají, a naučit je manažersky zvládat přerozdělení své práce. Jsou pořádány kurzy se zaměřením na dané oblasti jako nepovinná součást studia KTF UK.

Vize semináře

Chtěli jsme dát nahlédnout do obsahu toho, co vše patří do výbavy kněze katolické církve. I z tohoto náznaku je jasné, že takový superman, který by vše naplnil bezezbytku, po světě nechodí. Seminář jen zasívá, otevírá obzory... Na tzv. základní formaci v semináři mají navazovat mnohačetné nabídky dalšího vzdělání, rozvoje a podpory života kněží. Je radostí konstatovat, že se tak již mnohde děje. Seminář nevyprodukuje univerzálního, unifikovaného kněze, připraveného k jakémukoli úkolu.

Vhodné umístění kněze je klíčová úloha odpovědných v církvi. Zásadní charakteristikou kandidáta svěcení je – „muž, který vše ve svém životě postavil na vztahu ke Kristu“.

Cílem období základní formace je pomoci budoucímu knězi, aby mohl „přestat řešit sám sebe“, aby (do)putoval k sebepoznání (vedoucí k) sebepřijetí (vedoucí k) sebeodevzdání (Bohu a lidem a myslél to vážně). Formační tým usiluje pomoci mužům směřujícím ke kněžství, aby znali své dary i křehkosti – „aby věděli, kdo jsou“. Měli „tvořivou odvahu“ a misijní nasazení – při vědomí toho, „že daleko důležitější je to, že jako kněz žiji, než věci, které jako kněz konám.“ Aby byli muži opravdového duchovního života – kompetentní průvodci na cestě do Božího království. Dnešní doba potřebuje skutečné otce.

Naše vize semináře tedy je „být domem s otevřenými dveřmi, kterým procházejí muži s láskou a vášní pro Ježíše. Usilují všechno v životě podřídit Jemu a staví Jeho církev na živých vztazích.“

Seminární formační tým ArcS Praha)

•
P. S.: Hudební medailonek se zpěvy seminaristů lze najít na:
<https://vltava.rozhlas.cz/hudba-z-prazskeho-arcibiskupskeho-seminare-8767492>

Evangelizační kurz

Od září 2023 do ledna 2024 bude v Hradci Králové-Kuklenách probíhat Evangelizační kurz v rozsahu pěti víkendů. Cílem kurzu je přiblížit, co znamená být učedníkem a misionářem, jak žít z modlitby a svátostí, jak lépe naslouchat druhým. Součástí bude misionářský víkend a řada praktických příkladů a cvičení. Na závěr kurzu je plánována duchovní obnova s P. Vojtěchem Kodetem, O.Carm. Jak vznikla myšlenka uspořádat evangelizační kurz, na to jsme se zeptali paní Ludmily Soukalové, diecézní ředitelky Papežských misijních děl.

?? Přišla jsi s myšlenkou evangelizačního kurzu. Kde jsou semínka této iniciativy?

V roce 2019 jsem ve Francii absolvovala diecézní evangelizační kurz *Učedníci – misionáři*. Jednalo se o celoroční kurz, který probíhal jednou za měsíc vždy po celý víkend. Na každý měsíc jsme také dostávali drobné úkoly, které jsme doma mohli plnit, a tak postupně budovat stále pevnější vztah s Pánem, a zároveň dělat malé kroky v našem evangelizačním úsilí. Jedním takovým praktickým úkolem bylo informovat našeho faráře o tomto kurzu, aby se dostal v diecézi do širšího povědomí. Rozhodla jsem se, že v mém případě bude mít větší smysl informovat rovnou našeho generálního vikáře, Mons. Jana Paseku. Sepsala jsem mu tedy informace o tomto evangelizačním kurzu a nabídla se, že kdyby měl o něco podobného zájem v naší diecézi, ráda se podělím o své zkušenosti.

?? Jak probíhal kurz ve Francii a co bylo hlavním tématem?

V průběhu kurzu jsme byli jak učedníky, tak misionáři. Jako učedníci jsme měli formaci na nejrůznější témata z oblasti církve a víry, abychom tak měli pevné vědomostní základy. Jako misionáři jsme se učili nejprve mezi sebou komunikovat, naslouchat si, modlit se za sebe, a poté jsme takto vybaveni vyrazili i mezi „skutečné“ lidi např. na tržišti. To vše protkával společný

život modlitby a zároveň život ve společenství, které jsme díky kurzu mohli zakoušet. Z celého kurzu mám nejkrásnější vzpomínky právě na společenství, které jsme utvořili. Byli jsme mezigenerační společenství asi dvaceti osob, každý z nás pocházel z úplně jiného prostředí, dva z nás jsme dokonce byli cizinci, ale všechny nás pojila láska k Pánu a touha svědčit o našem vztahu s Bohem druhým.

?? Co se dělo po té, co jsi o své zkušenosti s evangelizačním kurzem informovala generálního vikáře?

Po mém návratu jsme se s Pasekou sešli a domluvili se, že bychom chtěli společně pracovat „na něčem“ na podporu evangelizace. Spolu s námi se od začátku schůzek účastnil také P. Jan Uhlíř a nepravidelně P. Jan Linhart. Nevěděli jsme, zda rovnou půjdeme do kurzu, nebo jestli v naší diecézi zvolíme jinou cestu. Modlili jsme se za správné rozhodnutí a zároveň jsme v průběhu roku 2021 měli několik online setkání (bylo to v době covidové karantény) s několika desítkami laiků i řeholníků z naší diecéze. Z těchto schůzek vzešel nejprve nápad na Seminář o evangelizaci. Jedním z hlavních cílů těchto Seminářů je také setkání a sdílení zkušeností mezi lidmi, kteří mají podobný zájem – pomoci aktivizovat farnost a/či začít evangelizovat, ať už každý sám, nebo právě spolu s farním společenstvím. A z těchto Seminářů vzešel od účastníků požadavek na formaci. A tak jsme se vlastně „vrátili“ k původní myšlence zkusit uspořádat vedle Semináře také evangelizační kurz, který se rozběhne v září letošního roku.

?? Ty se nakonec plánovaného evangelizačního kurzu neúčastníš kvůli nadcházejícím mateřským povinnostem. Víš, že je ti to trochu líto, ale zároveň se moc těšíš na miminko. Přejeme ti hodně Božího požehnání do tvé „nové role“. Ať jsi evangelizátorkou také ve své rodině. Děkuji za rozhovor.

Julie Němcová, koordinátorka evangelizačního kurzu)

Přihlašování na kurz je prodlouženo

do 3. září 2023. Přihláška je umístěna na webu Královéhradecké diecéze v záložce evangelizace. Cena kurzu je 3000 Kč. Pokud by finance měly být pro někoho překážkou účasti, lze se domluvit na individuálním řešení.

V organizačním týmu je Mons. Jan Paseka, P. Jan Uhlíř, P. Jan Linhart, sestra Jana Svobodová, FMA a koordinátorka kurzu Julie Němcová (evangelizace@dihk.cz, tel. 731 604 076).

Více informací o kurzu:

www.bihk.cz/evangelizace/evangelizacni_kurz.

(Vzájemné sdílení se posiluje

Vamberecké mumie konečně našly zasloužený klid

Poslední únorové pondělí letošního roku se na nádvoří **broumovského kláštera** sešlo okolo půl tuctu církevních představitelů, aby doprovodili na – snad už doopravdy – poslední cestu ostatky čtyřiatřiceti vambereckých obyvatel, zesnulých před třemi sty lety.

Děšť smíšený se sněhem odnesly větrné poryvy. Z nebe se snášejí osamělé vločky, chvílemi skrz ně prosvítne slunce. Teplota se pohybuje okolo nuly – ideální počasí na převoz mumii...

Unikátní soubor zachovaných těl vznikl přirozeně v kryptě pod kostelem sv. Prokopa ve Vamberku, postaveným v letech 1712–1714. Krypta byla vytesána do podloží z jílovité opuky, jež dobře izoluje, a navíc odvětrávána několika okénky. Po desítky let v ní nacházely místo posledního spočinutí významné osobnosti města – až do roku 1787, kdy císař Leopold II. z úsporných důvodů zakázal pohřby v rakvích. Pobouření veřejnosti sice panovníka donutilo výnos zrušit, ve vamberecké kryptě se však už dál nepohřbívalo. Zůstala uzavřena až do rekonstrukce

v roce 1890, kdy užaslí stavební dělníci zjistili, že rakve neobsahují zpráchnivělé kosti, nýbrž zachovaná, díky příznivému mikroklimatu mumifikovaná těla.

Šlo převážně o měšťany a duchovní z 18. století – až na dvě nejstarší mumie někdejších majitelů panství: hraběnkou Magdalenu Grambovou, zakladatelku tradice slavné vamberecké krajky, jež zesnula už roku 1671, a Bohuslava z Chrustu, pochovaného Léta Páně 1508. Pokud patří příslušné ostatky – jedny z nejlépe zachovaných – skutečně jemu, jsou staré půl tisíciletí.

Ať odpočívají v pokoji

V roce 1954 byla krypta zpřístupněna veřejnosti a mumie se staly vděčnou

turistickou atrakcí. O třicet let později však stavební úpravy v okolí kostela zneumožnily odvod vlhkosti z podzemí, a rakve s ostatky napadly plísně. Několik nejponičenějších těl bylo pohřbeno, ostatní se porůznu stěhovala, až v roce 2002 našla útočiště ve sklepení broumovského kláštera. Dočasné uložení se protáhlo bezmála na čtvrt století. A teď se mumie konečně vracejí do Vamberka. Domů.

S vambereckým farářem Pawłem Nowatkowskim sestupujeme do sklepení broumovského kláštera, odkud je za pár minut odvezou. Původně byl i tady prohlídkový okruh, v roce 2019 však znalecký posudek konstatoval, že citlivé osoby s oslabenou imunitou a alergikové by mohli mít respirační problémy, a tak byl vstup veřejnosti uzavřen.

Na čtvrt století našly vamberecké mumie dočasné útočiště ve sklepení broumovského kláštera

Nyní máme možnost vidět ostatky zblízka. Přestože jsou až po hrud' zakryty přehozy z fialové látky, není to příjemný zážitek. Zbytky tělesných tkání jsou zčernalé a čelisti zkrivené. Vyschlé ruce připomínají pařáty. Vaky zvrásněné kůže kontrastují s dosud půvabným zakřivením profilu ženy sotva třicetileté, v jejíž tváři jsou stále patrné zbytky někdejší krásy. V sousední rakvi se lebka pootočila na skrání a je vidět perfektně zachované ucho.

Přízračný kostlivý škleb nenechává nikoho na pochybách, že jde o lidská těla. „Teď jsou to jen ostatky – v lepším či horším stavu. Prach jsi a v prach se obrátíš, to je přirozená věc. Ale bývali to lidé. Vamberáci, kteří se ve své době o město hodně zasloužili. Proto je pohřbili na význačném místě, kde nad nimi zněly modlitby. Neměli by být turistickou atrakcí, měli by odpovídat v pokoji,“ podotýká pan farář.

Dezinfekce lihem

To už je však shora slyšet čilý ruch: dorazili odborníci vedení docentem Jaroslavem Klánem z Ústavu soudního lékařství a toxikologie, který zajišťuje převoz mumií. Úzkým barokním průjezdem couvá ke schodům do sklepa bílá skříňová dodávka. Musí sklopit zrcátka, aby projela, ale pak už jde všechno ráz na ráz.

Pan docent v kulichu nasazeném do čela vypadá trochu jako stěhovák, rázné povely však prozrazují, že dobře ví, co dělá:

„První rakev položíme do řady vedle sebe, abychom viděli, kolik se jich vejde. Vypadá to na čtyři vrstvy. Mumie leží na dně, nepřesahují přes okraje. Stačí, když rakev stojící na sobě oddělíme překližkami a polystyrenovými deskami.“

77 Rakev s nejmenší dětskou mumií – chlapečkem sotva tříletým – odnese na místo určení sám. Položí ji tak něžně, jako by ukládal batole do postýlky.

Dva mladíci vyzbrojení rukavicemi zdvihnou první rakev. Jde to hravě, jako by byla prázdná, mumie váží jen pár kilo. Když však nosiči manévrují po chodbě zatáčející do pravého úhlu, nastane napínavý okamžik. Nesou rakev čelem k sobě, takže povel „doleva“ poněkud zmate – což se vzápětí projeví na značném zavravorání. S elegancí ho však ustojí. Za dvě hodiny je dodávka plná.

Následuje dezinfekce sklepa, patnáct litrů postřiku na tři místnosti. „Je to tekutina na bázi lihu, takže se při práci vyplatí mít ochranný oděv a roušku. Vdechování alkoholu je mnohem účinnější než požití, nejde totiž přes žaludek, ale rovnou do mozku.“

Jednou se nám kolega omylem nadýchal. Byl sice celý dezinfikovaný, ale měl opici jak z praku,“ vypráví s úsměvem docent Klán. A hned přidává další historku o tom, jak ho jednou při převozu zastavili celníci a kontrolovali, jestli v rakvích nepřeváží drogy. Rychle vycouvali, když zvedli první víko...

Vzory z lidských kostí

Zatímco Jaroslav Klán dezinfikuje vyprázdněné sklepení broumovského kláštera, přejíždíme s panem farářem do Vamberka, prohlédnout si upravenou kryptu. Vedou do ní strmé kamenné schody z před síně kostela. „Nejlepší bude se v pokoře sklonit, překlad nad vstupem je totiž hodně nízký,“ varuje Paweł Nowatkowski.

Skláníme hlavy a protahujeme se do podzemí. „Tady stál fext opřený v rakvi o sloup a hlídal vstup do hrobky. Kronikář zaznamenal, že v něm chrastily kosti,“ ukazuje pan farář s odkazem na legendu pocházející z třicetileté války. Tehdy se věřilo, že někteří lidé – fextové – nejsou zranitelní kulí, jejich tělo se po smrti nerozpadne a vlastně ani úplně nezemře. Takový byl prý i bývalý majitel panství Bohuslav z Chrastu, nejstarší a nejzachovalejší vamberecká mumie...

Podlaha krypty je vytesaná přímo ve skalním podloží, nízké klenby vyžděné cihlami. Oblouky podél stěn vyplňují lebky a dlouhé kosti z původního hřbitova, srovnané v pravidelných vzorech. Značná část

Údajně nejstarší mumií by měl být Bohuslav z Chrastu, který zemřel na počátku 16. století

Do krypty kostela sv. Prokopa ve Vamberku se vrátilo 34 mumii...

...měšťanů, varhaníků, kněží a dalších významných osobností

jich pochází ze středověku, takže nesou poranění typická pro drsnou dobu: oválnou díru po špičáku uprostřed čelní kosti, ránu po sekeře, která rozpoltila lebku...

Obnovenými větracími okny proudí dovnitř čerstvý vzduch. Digitální měřič ukazuje ideálních 60 % vlhkosti. V pravidelných odstupech tu stojí třicet centimetrů vysoké hliníkové stojny. Přes ně jsou položena modřínová prkna, na která přijdou rakve. Každá má jiný rozměr, čemuž odpovídá i délka prken.

Údržba za statisíce

Udržení ideálního prostředí pro uchování mumii je finančně značně náročné, vyžaduje totiž elektronicky řízenou klimatizaci, která udržuje stálou teplotu

a vlhkost. Ta ve vamberecké kryptě není, takže se mumie musí přibližně jednou za pět let ošetřit kvasným bramborovým lihem a kvarterními amoniiovými solemi proti plísni. „Základem správný poměr chemikálií, aby nepopraskala kůže. Postřík rozstíráme vatičkou, aby se dezinfekce dostala na každý kousek těla. Na povrch pak přijde trocha vosku pro lepší vzhled. Je to pomalá a nákladná záležitost,“ vysvětluje docent Klán.

Dezinfekce jedné mumie stojí kolem pěti tisíc. Vzhledem k jejich počtu a nutnosti opakovaného ošetření to pro církev představuje nezanedbatelnou částku. Proto také zvažovala, že těla prostě pohrbí do země. Nakonec však na jejich záchranu přispěly královéhradecký kraj a město Vamberk, neboť z vědeckého hlediska

představují cenný archeologický a antropologický materiál.

V první fázi dostal kostel sv. Prokopa nové okapy. Původně totiž při dešti do podzemí zatékalo tak, že se nad mumie umísťovaly nádoby, aby voda nekapala do rakví. Znovu bylo také odkryto pět okének, která dělníci při stavebních úpravách okolí kostela omylem zabetonovali, aby se obnovila cirkulace vzduchu. Do krypty přišly měřiče teploty a vlhkosti. A rakve budou uloženy na stojnách, takže do nich nemůže vzlínat vlhkost od země.

Přestože samotné mumie prošly několika dezinfekcemi, stále hrozí mírná kontaminace sporami plísní a hub, které mohou u jedinců se sníženou imunitou vyvolat respirační infekci. Kvůli tomu,

Rakev s nejmenší dětskou mumii uložil pan farář na místo určené sám

Převozu mumii předcházela dezinfekce vamberecké krypty

a také z pietních důvodů zůstane krypta návštěvníkům uzavřena. Budou do ní moci vstoupit pouze virtuálně, prostřednictvím digitální 3D projekce ve vambereckém muzeu krajky.

Zpátky doma

Městští strážníci zahradili příjezd ke kostelu sv. Prokopa policejním autem se zapnutými výstražnými světly. Pár minut poté doráží dodávka s mumii. Mládenci z týmu docenta Klána stloukají z několika zbylých prken šupnu a pokládají ji na strmé schody.

Předseda vamberecké farní rady Miroslav Berger se poděl ní opatrně protáhne dolů do krypty, následován Miroslavem Prachařem, kostelníkem z nedaleké Rybné. Ten sklouzne k pobavení ostatních dolů po zadku jako po toboganu, aniž by dbal na třísky v kalhotách.

Po krátkém dohadování, zda hlavou nahoru či dolů, následuje první rakev jištěná lanem. Chvilé napětí – a hladce sjede do sklepa. Druhou už si muži předají bez lana. S každou další to jde snáz. Nahoře se činí docent Klán a jeho pomocníci, dole pánové Berger a Prachař, kteří pod

dohledem pana faráře ukládají mumie na místa.

„Tady máme dětátko,“ podotýká Paweł Nowatkowski. Rakev s nejmenší dětskou mumii – chlapečkem sotva tříletým – odnese na místo určení sám. Položí ji tak něžně, jako by ukládal batole do postýlky.

Momentálně není nikdo jiný po ruce, takže musím přiložit ruku k dílu i já: s panem farářem přenášíme jednu z rakví. Cítím, jak se prkno pod mou rukou hýbe, a křečovitě ho podpírám, aby se mumie nevyšypala spodem. Oddechnu si, když spočine na pevném prkně.

Organizace přesunu zabrala celý den, uložení v kryptě však proběhlo rychle. Během hodiny je hotovo. Trouíme se ven a vládne dobrá nálada. „*Jsme rádi, že se vše nakonec podařilo. Mumie sem historicky patří. Když vydržely tolik generací, bylo by škoda, aby právě za té naší nenávratně zmizely. Večer to pořádně oslavíme,*“ uzavírá spokojeně Vladimír Sodomka, místostarosta Vamberka a předseda zdejšího spolku přátel historie.

Text: Víkend Práva, Monika Kuncová)
Foto: Práva, Milan Malíček)

(Církev uvažovala o pohřbení mumii, nakonec však převážil vědecký přínos, který unikátní soubor představuje

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Petr Karas

Boží slovo na každý den

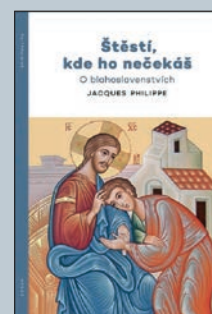

Praktická pomůcka k rozjímání nad Písmem zahrnuje odkazy na biblické texty, které se čtou při každodenním slavení eucharistie v průběhu celého roku. Komentáře autora nejsou shrnutím celého poselství biblického textu, ale jen zdůrazněním určité myšlenky, která nám má pomoci při vlastní modlitbě nad Božím slovem. *Brož., 248 str., 299 Kč*

Jacques Philippe

Šťěstí, kde ho nečekáš

O blahoslavenstvích

Z církve musí stále více vyzářovat duch blahoslavenství, má-li se kolem ní šířit vůně Kristova (srov. 2.Kor 2,15). Duch svatý chce dnes mocně působit v tomto směru, i když to církev otrásá. Každý křesťan by měl kolem sebe šířit vůni evangelia, pokoje, laskavosti, radosti a pokory. (z úvodu autora) *Brož., 160 str., 249 Kč*

(Sebranická parta před mnoha lety)

(P. Jaroslav Mikeš (vlevo) byl velmi oblíbený)

Řeholní řády a kongregace v královéhradecké diecézi (18)

Salesiáni Dona Boska (SDB)

Je tomu právě rok. Na prahu prázdnin jsme vám představili salesiánské dílo v Pardubicích, kde má letitou tradici. Dnes se vydáme do Sebranic u Litomyšle, kde se historie salesiánů začala psát v roce 1991. A hluboce v nevelké obci zakořenila. Sebranické dílo vzniklo z velkého nadšení salesiána Jaroslava Mikeše. Podle svědectví spolubratrů byl neúnavným apoštolem mladých, apoštolem povolání.

P. Jaroslav Mikeš se narodil 19. ledna 1953 v Kněžicích u Ronova nad Doubravou. Po vyučení šel budovat pražské metro, kde byl v kontaktu se salesiány, kteří nemohli působit v běžné pastorační, protože neměli tehdy potřebný státní souhlas. Během zaměstnání u Metrostavu nastoupil na gymnázium a začal se připravovat ke kněžské službě. V roce 1980 vstoupil do kněžského semináře v Litoměřicích. Na kněze byl vysvěcen v roce 1985. Během prvních dvou let působil v Kutné Hoře, Humpolci, Jiřicích, Novém Bydžově a Hradci Králové, v letech 1987–1991 v Novém Hrádku. Už od

svého kněžského mládí horlivě pečoval o salesiánská povolání. Od srpna 1991, kdy se přestěhoval do nově vzniklé komunity v Sebranicích u Litomyšle, nesl odpovědnost za aspirantát a přednoviciát, o jehož existenci se zasadil. V roce 2005 se přestěhoval do komunity v Praze-Dolních Počernicích. Věnoval se pastoraci studentů u kostela sv. Kříže v Praze Na Příkopěch, a to i po svém přestěhování do Pardubic, kde byl od roku 2019 farním vikářem. Zemřel náhle 26. července 2022.

Ještě k už zmíněné formaci salesiánů. Ta má několik stupňů. V Sebranicích byl dohromady aspirantát a přednoviciát. Aspirantát fungoval tak, že zájemci pobývali v Sebranicích rok, dva i tři, bydleli na faře, učili se společně modlit, zapojovali se do kroužků, jezdili na chaloupky, poznávali salesiány a oni je. Vstupem do přednoviciátu zájemce dává jasně najevo, že se rozhodl jít touto cestou a za půl roku by rád pokračoval do noviciátu. Ten lze přirovnat k vážné známosti. Ano, s tímto řeholním společenstvím bych rád strávil celý život. Na konci noviciátu se

skládají první sliby a pak se obnovují na další tři roky. V období těchto šesti let se předpokládá, že člověk složí věčné sliby, případně zjistí, že nechce pokračovat. V noviciátu se člověk ještě rozhoduje, zda bude knězem nebo laickým bratrem, takzvaným koadjutorem, což je řeholník bez kněžského svěcení.

77 Devadesátá léta byla pro sebranické salesiány zlatými roky. Na faře bývalo živo, spousta dětí, mládeže, hodně kroužků, tam to žilo. P. Josef Glogar, který vede Salesiánský klub mládeže, přišel dvacet let poté.

„Hodně se změnilo. Demografická křivka klesá, přestěhoval se aspirantát a přednoviciát, kluci už u nás nejsou. Ale máme radost z toho, že je pořád řada místních animátorů, kteří se o naše dílo zajímají a chtějí pracovat s dětmi a mládeží, to je radostné. Naše komunita má jednoho důchodce a dva bratry, včetně mě, v předdůchodovém věku. Ale lidé jsou tam pořád ochotní pomáhat,“ říká sebranický farní vikář Josef Glogar.

(V Sebranicích se kolem salesiánů stále něco dělo

(A legrace si užívali všichni

77 Sebranice jsou malebná, ovšem poměrně malá obec s tisícem obyvatel. Není jistě bez zajímavosti, že jejich průměrný věk je 38. Mnozí z nich jsou aktivní mladí křesťané a křesťanské rodiny. Čemu to přičítáte?

Po pravdě řečeno, nevím. Ale myslím, že Sebranice jsou požehnané místo. Částečně je to taky asi tím, že byť se někteří z původního aspirantátu rozhodli pro jinou cestu, oženili se, ale zůstali v Sebranicích a v okolí. Takže mnohé rodiny a k tomu to požehnání. Do farnosti patří vedle Sebranic také Lezník, Lubná, Strážka a Široký Důl. V případě potřeby vypomáháme i diecézním farářům v okolí.

77 Představte našim čtenářům sebranicke salesiánské dílo.

Především je to rozsáhlá farnost, možná dvě a půl tisíce duší. Už není zdaleka tak mladá, jako v době, kdy tam salesiáni v tom roce 1991 přišli. Odhaduji, že je tam tak polovina mladých, kteří tam bývali dřív, ale jako farní vikář pořád cítím jako svůj hlavní úkol činnost pro mladé, pro jejich osobnostní růst. Zvláště po covidové přestávce je docela těžké znovu vytvořit společenství, individualismus je celosvětový jev. Ale pro mě je stěžejní být tam pro děti a pro mladé, pořád ještě je to dost početná skupina, se kterou stojí za to být. *(Není jistě náhodou, že jsem se s P. Josefem Glogarem setkala na diecézním setkání dětí, kam Jožka, jak mu říkájí, doprovodil své svěřence.)*

Mohla by to být „obyčejná“ farnost a v ní diecézní kněz, který by to zvládl. Ale jako salesián vnímám službu dětem a mládeži jako přednostní. Samozřejmě i rodinám, starým lidem, ale i oni mají v povědomí, že je to salesiánská farnost, to je charakteristické.

77 Zastavme se u Salesiánského klubu mládeže. Před vámi byl jeho předsedou Petr Zelinka, který je v současné době ředitelem generálního archivu Salesiánů Dona Bosca v Římě.

V Sebranicích existovalo, dokud tam byli ti mladí kluci, středisko mládeže. Měli různé kroužky, třeba počítačový, nebo výuku hry na kytaru, stolařský, to skončilo. Pro mě je teď primární to obnovit, aby se scházeli, aby pro sebe něco vytvářeli. Stěžejní aktivita Salesiánského klubu mládeže jsou tzv. chaloupky. Prázdninové pobyty pro kluky i holky (starší a mladší) a potom ještě pro středoškoláky. To funguje, sami si udělají tým, připraví program. Kroužků je míň, už to zdaleka není to, co to bývalo, což mě mrzí, protože to je práce celoroční. To se mi zdá lepší než udělat jednorázovou aktivitu, nějaký víkend třeba. To je samozřejmě taky prima, ale kroužek, to pravidelné setkávání je, myslím si, z výchovného hlediska to nejlepší, co může dětem poskytnout. Jsem na to zvyklý ze skautu.

Teď máme výtvarný kroužek (nejen pro „kostelní“ děti), kroužek zálesáků, ten byl dřívě sportovní, pak jsme to trochu

rozšířili. Momentálně sice nefunguje, ale doufám, že po prázdninách se podaří obnovit. Výuka hry na kytaru pokračuje, ale více než o kroužky je zájem o jednorázové víkendové akce.

Mimochodem ... když už jsem zmínil, že ve vedení SKM jsem vystřídal Petra Zelinu, snad by se už měl vrátit. Původně jel do Říma na 6 let, ale teď to vypadá, že se vrátí o dva roky dříve. Další místní rodák Filip Mareš měl kněžské svěcení a primici začátkem května, další dva bratři složili věčné sliby koncem června. Shodou okolností zrovna v den výročí mých věčných slibů. Tak si člověk říká, co tím Bože myslíš, co po nás chceš? Myslím na P. Martina Jílka, salesiánského misionáře, rodáka ze Sebranic, který zemřel letos v únoru. Byl ředitelem střediska mládeže v bulharské Staré Zagoře, kde se aktivně zapojil do mise v romské čtvrti. Zemřel v neděli 19. února 2023, kdy jsme v kostelích četli evangelium podle Matouše, které charakterizuje jeho život a vydanost službě Kristu: „*Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratrů, mně jste učinili.*“ (Mt 25,40). Jeden přijde, jednoho si zavolá k sobě...

77 Je čas na otázku, co P. Josefa Glogara přivedlo mezi salesiány.

Setkání se salesiány, motivace z kontaktů s lidmi. Já jsem o salesiánech nevěděl téměř nic, ještě v prvním ročníku v semináři, ale protože jsem měl bratrance – Vojtu,

Řádoví aspiranti byli hybnou silou života farnosti

P. Jaroslav Mikeš se nebál ničeho

který zrovna končil, když já jsem nastupoval do semináře. *(Ještě před rokem působil v Pardubicích, od 1. prosince 2022 začal P. Mgr. Vojtěch Glogar SDB působit jako farní vikář v Římskokatolické farnosti – děkanství Teplice v Čechách.)* Petr (Vojtův mladší brácha) tam už byl, věděl jsem, že chci tvořit pro mladé, tak jsem se tam zapojil. Za totality se všechno muselo dělat velmi opatrně, ale vzpomínám na jedny prázdniny s bratrance a dalšími mladými salesiány na chalupě, tam bylo veselo, tam to opravdu žilo! To mě oslovilo, to byl asi hlavní impuls.

77 A naplnila se vaše očekávání?

Kdo položí ruku na pluh, už se nemá ohlízet ... Lk 9,57-58.61-62: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží.“ Já bych neměnil, jsem spokojený, jsem rád, že mohu být ve společenství bratří salesiánů. Birmoval mě P. Josef Glogar, pocházel ze sousední vesnice, to příjmení tam je běžné, ale není můj příbuzný; v Bernarticích je pochovaný. *(Na vysvětlenou ... Josef Glogar byl římskokatolický kněz, který od roku 1952 až do své smrti vedl jako generální a následně kapitulní vikář olomouckou arcidiecézi.)*

77 Salesiánské dílo v Bulharsku, to je dnes už tradice ...

Byl jsem tam, ale už je to 23 let. Teď mě někteří zdejší lidé lákají, abych se tam vydal znovu. Jezdívali tam dobrovolníci

ze Sebranic. Vždycky se dá dohromady parta řemeslníků, jedou tam třeba na týden a pracují tam. Moc rád bych jel, ale časově to pořád nevychází. Dílo ve Staré Zagoře vzniklo „na zelené louce“. Náš hlavní představený v roce 1992, možná 1991, nám, když se rozdělovala misijní území, přidělil Bulharsko. Mimo jiné kvůli blízkosti slovanských jazyků. Provinciál Benno Beneš *(P. Benno Beneš, SDB zemřel 1. 12. 2020)* organizoval ještě za minulého režimu „puťáky“ do bulharských hor. Tam jsme se ztratili z očí StB a byli v podstatě inkognito. Prostě parta mladých se vydala na hory. Tenkrát Benno říkal, to je dobré, oni nám dají Bulharsko a my tam už jezdíme, máme tam kontakty. Pak se domluvilo, že salesiánská mise bude v Kazanlaku, což je asi 50tisícové město v provincii Stará Zagoora uprostřed Bulharska. První tři bratři salesiáni tam odjeli v dubnu 1994. Měli výhodu v tom, že jim, snad náš velvyslanec, tenkrát řekl, že by měli vést liturgii v obou ritech – římském i východním. To bylo prozřetelné. Já jsem tam s partou mladých lidí jel v září v roce 1999. Pomáhali jsme tam, štípali dřevo na zimu, a pak jsme jeli na týden do hor. Po čase bratři zjistili, že v sousední Staré Zagoře, jednom z nejstarších měst na světě, je cikánská enkláva. Romové a Bulhaři se nemají moc rádi, je to asi oboustranné. Na zelené louce vznikl časem kostel, bydlení pro salesiány, ale hlavně škola. Bratři chodí do machaly, tedy romské čtvrti ve Staré Zagoře, do rodin. Působí tam Salesiánská asociace Dona Boska, nestátní

nezisková organizace zřízená salesiány v roce 2005, jejímž hlavním cílem je pomáhat znevýhodněným dětem a mládeži ve světě prostřednictvím programu Adopce nablízko.

77 P. Josef Glogar není jenom katolický kněz, ale také nadporučík Armády České republiky v záloze se zkušeností vojenského kaplana.

Duchovní služba v armádě byla oficiálně ustavena v roce 1998. Historicky první český vojenský kaplan Tomáš Holub, současný biskup plzeňské diecéze, organizoval tenkrát vojenské cvičení pro duchovní, ochotné sloužit v armádě. Já jsem trochu dobrodruh, tak mě to zajímalo. Znal jsem křesťany u policie i v armádě, tak jsem mu volal, známe se ze semináře, že bych se rád zúčastnil. Ale už bylo plno, brali dvacet zájemců a přihlásilo se jich čtyřicet.

No tak nic, co se dá dělat, řekl jsem si tenkrát. Tomáš Holub mně ale ujistil, že kdybych chtěl dělat vojenského kaplana, mohl bych nastoupit hned. Vůbec jsem nevěděl, do čeho jdu. On nelenil, hned šel za provinciálem, za biskupem, já byl tenkrát ve Fryštáku v Domě Ignáce Stuchlého, a on přijel, a že jedeme na to. „No počkej, ne tak hr“, brzdil jsem ho, musím tady dodělat svou práci, tak za půl roku řekněme. Ne, buď hned, nebo vůbec. Sháněl někoho do Pardubic na letiště, máte tam komunitu, tam bys bydlel a na letiště chodil „do práce“. Tak jsem se v říjnu 2001 stal kaplanem 34. základny

speciálního letectva Pardubice. Když pardubické vojenské letiště zrušili, stal jsem se od dubna 2004 do prosince 2007 kaplanem 31. brigády radiační, chemické a biologické ochrany v Liberci.

Do toho přišlo Kosovo, mise od října 2003 do května 2004 v barvách 4. československého praporu mírové mise KFOR v Kosovu. V té době už tam byl v podstatě klid, kontrolovali se např. řidiči, auta, jestli nevezou zbraně, dělali jsme patroly, a tak se plánovalo snižování stavu. Ale v polovině března v Kosovské Mitrovici, což je neklidné město, došlo k etnickému konfliktu mezi kosovskými Albánci a Srby. Tam na jihu jsou horké hlavy, stačí jiskra a je problém. Tam nebyla fronta, to byla občanská záležitost, každý vytáhl zbraně, co kde měl. To byla také naše práce, vyhledávat zbraně, byla dohoda, že se všichni odzbrojí. Začalo jít do tuhého. Na sv. Josefa, to si přesně pamatuju, jsme pozorovali z naší základny, jak z pravoslavného kostela na kopci vzdáleném asi 10 km stoupá dým. Vtrhla tam banda možná 200 Albánců, strážní, kteří tam byli, dostali příkaz odjet. Albánci kostel pobořili a zapálili. V této situaci nám oznámili, že je třeba v Česku docvičit další tři stovky lidí, takže zůstáváme ještě měsíc. Na vojáky KFOR nikdo neútočil, Srbové a Albánci bojovali proti sobě, ale vojáci mírové mise působili jako nárazníkový štít, jako demarkační čára. Naštěstí ten konflikt netrval dlouho.

77 Nedá mně to ... zbrání duchovního by podle mých idealistických představ měl být kříž.

Status kaplana je podobný jako zdravotníka. Měli jsme krátkou osobní zbraň, ale nemuseli jsme ji nosit. Já jsem se nevyhýbal službě, takže třeba do služby dozorčího jsem pistoli musel mít. Ale k obraně své nebo sobě svěřených osob. Otázky samozřejmě byly ... střílet bys nebo bys nechal zastřelit? Těžko říct, člověk potom jedná mnohdy impulsivně. Nevím, fakt nevím. Myslím, že střílet docela umím, střílel jsem rád, ale tváří v tvář člověku ... to je hrozně těžké. Když ale vedle vás zastřelí kamaráda, vztek a všechno asi v člověku vykypí, ta touha po pomstě. Těžko ale

soudit, dokud se člověk do takové situace nedostane. Čistý pacifismus taky není na místě, když se zlo dere na světlo Boží.

77 Práce v armádě a práce v Sebranicích, dá se to porovnat? Už když tu otázku kladu, tuším odpověď.

Nedá. Jasně, je to práce pro lidi, snaha být jim k dispozici, snaha o službu přítomností, mluvím o armádě. Zásada je: nebudeme mluvit o Bohu, o církvi jako první, až když se někdo zeptá. Budeme jedním z nich, ale přitom budeme mít hlavu trochu v oblacích. Všude jsou lidé, kteří touží si povídat, setkat se, pobýt spolu ... to je stejné, ale zároveň jiné. Je velký rozdíl mezi pastorační v kasárnách a na misi. Zažil jsem v Liberci ještě poslední vojáky základní služby, ale co odešli poslední „základáci“, kasárna už nejsou ubytovna, ale pracoviště, vojáci tam chodí do práce a po jejím skončení

domů. Když mají problém, nemusí zrovna za kaplanem, můžou třeba za kamarády do hospody. Na misi ne. Jednak je tam přísný zákaz alkoholu, a když má někdo problém, jde za kaplanem nebo za psychologem. Mimochodem ... ten problém není v místě nasazení, tam jsou ti kluci většinou docela v pohodě. Problém bývá doma. Manželka volá třikrát týdně, že neví, co s klukem, že ho nezvládá. My kaplani, na rozdíl od psychologů, máme právo mlčenlivosti. Pokud si to dotýčný nepřeje, nesmíme o jeho problémech mluvit; je to jako zpovědní tajemství. Ale srovnávat to s prací tady doma na salesiánském díle, to neumím. Ale přiznávám, že v armádě se mně líbilo, mně to sedlo. Tam se člověk projeví takový, jaký je. Na misi se nedá nic moc zastírat nebo zakrývat. Být tvůrcem pokoje, to je naše poslání. To není pacifismus.

Eva Zálešáková)

Josef Glogar

se narodil 24. 7. 1959 v Novém Jičíně. Po maturitě na střední škole v Kopřivnici absolvoval základní vojenskou službu. Od roku 1984 studoval na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Litoměřicích. V roce 1988 vstoupil jako řeholník do kongregace Salesiánů Dona Boska. Po promoci a kněžském svěcení (1989) se stal farářem v Suchdole-Jednově na Prostějovsku a v okolních farnostech. Od září 1994 byl ředitelem Salesiánského střediska mládeže v Prostějově-Krasicích a od července 1998 Domu Ignáce Stuchlého -Střediska mládeže ve Fryštáku u Zlína. Vojenským kaplanem se stal v roce 2001. Po ukončení služby působil jako školní kaplan na pražském Jaboku (Vyšší odborná škola sociálně pedagogická a teologická).

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Marc Hamer

Od semínka v prach

Kniha *Od semínka v prach* je vlastně jakýmsi manifestem zahradnického zenu a povzbudivou rozpravou o životě v souladu s přírodou. Kde není uřvané ego, tam má v nastalém prázdnu šanci vyvstat něco jiného. Třeba štěstí. Pak stačí zahlednout rorýse, pohladit muškát nebo sledovat postarší sousedku, a nic vám nechybí. *Váz., 304 stran, 398 Kč*

Smarticular:

Jedlé město – Vyjděte do ulic!

Bez varování se objeví v zahradě, nestydatě se tam roztahuje a stojí nás čas a nervy – to je plevel. Tato kniha zábavnou formou radí, jak nezvané návštěvníky vykázat do patřičných mezí nebo jak si na nich pochutnat. *Brož., 192 stran, 399 Kč*

(Výzva

Jste pamětníky liturgické reformy druhého vatikánského koncilu, jejího průběhu v diecézi?

Vážení čtenáři, pokud jste pamětníky liturgické reformy II. vatikánského koncilu, tak právě vám je určena následující prosba. V rámci svého studia zpracovávám téma s názvem *Liturgická reforma oltáře a její aplikace v královéhradecké diecézi*. A protože ne ve všech farnostech se dochovaly písemné materiály o reformě v našich kostelích, obracím se na vás, kteří můžete tyto změny v našich kostelích ještě pamatovat.

Byla první adventní neděle 30. listopadu 1969, kdy se tzv. nová liturgie stala závaznou pro celou církev. Pro všechny farnosti se stala závaznou od 4. ledna 1970, s výjimkou starých kněží, kteří mohli po dohodě s biskupem slavit tridentský ritus soukromě. Byl vydán nový misál a v diecézích se liturgické komise snažili uvádět liturgickou reformu Druhého vatikánského koncilu do praxe. V naší diecézi byla liturgická komise ustanovena během roku 1965. Jejím předsedou byl hradecký kapitulní vikář Mons. Václav Javůrek, tajemníkem P. František Dušek. Komise měla několik odborů, nás konkrétně zajímá odbor zaměřen na výtvarné umění a liturgický prostor, jehož vedoucím byl tehdejší administrátor farnosti Nekoř P. Václav Hartman. On si přizval k úpravám jednotlivých kostelů odborníky, zástupce farností i státní památkové péče.

Pamatujete si toto období? Nebo znáte někoho, kdo byl do reformy liturgického prostoru ve vašem kostele zainteresován a podílel se na něm? Jaké bylo klima farnosti, když byl do kostela instalován nový oltář? Vaše postřehy a vzpomínky jsou pro mou práci velice důležité. Budu velmi rád, když mi napíšete na e-mail f.foltan@email.cz.

S velkým díkem

P. Filip Foltán)

Podpořte účast mládeže naší diecéze na Světovém setkání mládeže

Z královéhradecké diecéze se chystá do Lisabonu 350 mladých lidí. Pokud byste je chtěli finančně podpořit, využít můžete tohoto QR kódu. Světové dny mládeže jsou mezinárodním setkáním mládeže s papežem.

Toto setkání, které je organizované katolickou církví, spojuje mladé lidi celého světa – katolíky i jiných vyznání.

Katechetické a pedagogické centrum

Ohlédnutí za Diecézním setkáním dětí

Kostel Nanebevzetí Panny Marie na Velkém náměstí v Hradci Králové „praská ve švech“. Lavice jsou zcela zaplněny, v postranních kaplích postávají ti, na které již místo nezbylo. Možná by na tom nebylo až zas tak nic divného, kdyby věkový průměr těch, co zaplnili kostel, nebyl deset roků, a kdyby lákadlem, co je do kostela přivedlo, nebyla touha po setkání a po nových zážitcích či po povzbuzení se ve víře. Akce, která se tu koná, je diecézní setkání dětí, a podle pamětníků jde o jedno z největších setkání za poslední roky.

Po organizačním úvodu a registraci se z lavic ozývají jména kamarádů a míst, odkud se znají. To děti s nadšením odpovídají generálnímu vikáři Janu Pasekovi, který záměrně toto setkání zahajuje otázkou, zda děti mají svého kamaráda. Diecézní setkání totiž nese název *Poznej svého kamaráda v nebi aneb všichni jsme pozvaní ke svatosti* a Mons. Jan Paseka zmiňuje, že i mezi svatými lze najít kamaráda, který nás může inspirovat svým životem a ukazovat nám, že svatými se můžeme stát i my.

V jednotlivých postranních kaplích se mezi tím objevují lektoři s cedulkami se jmény jako Carlo Acutis, František z Assisi, Matka Tereza, Pavel z Tarzu, Tarzicius či Terezie z Lisieux, aby pomohli dětem rozdělit se do dopoledních workshopů. Davy dětí s batůžky na zádech a s očekáváním v očích míří do jednotlivých sálů a prostor Nového Adalbertina, aby zde zažily něco nového a poznaly svého kamaráda, kterého si vybraly. Tak například Matku Terezu, která jim nabízí zajímavou myšlenku, že vše, co děláme je jen kapka v moři, ale kdyby tam ta kapka v moři nebyla, tak by chyběla. Carlo Acutis zase děti vybízí k tomu, aby se staly Božími influncery a aby nepromarnily ani jedinou minutu věcmi, které se Bohu nelíbí. A tak tu vznikají plakáty plné nápadů, jak trávit smysluplně svůj volný čas. Společně

výtvarné dílo se tvoří na workshopu o svatém Františkovi a tvůrčí atmosféra je i u Tarzicia, kde ve skupinách vznikají jednotlivé scény z dramatického příběhu malého římského chlapce, aby na konci celého workshopu vznikl „živý komiks“. Terezie z Lisieux povzbuzuje zúčastněné k síle překonávat těžkosti a v nejvyšším patře budovy se zase děti vydávají na cesty se svatým Pavlem a do svých vlastních stop poté zapisují své touhy a přání.

Vše, co vzniklo, co se prožilo, co se objevilo, co se s radostí přijalo do srdcí, se na konci setkání odevzdává při mši svaté s velkým díky Bohu. Otec Prokop Brož, biskupský vikář pro pastorační a školství, který slaví s dětmi mši svatou, všechny vybízí, ať nadšení a radost nekončí tímto dnem a dveřmi tohoto kostela, ale ať se šíří dál ke všem, které potkáme.

Pojďme tedy v době prázdnin nasát i z tohoto článku dětskou radost a energii a odhodlání nepromarnit jedinou chvíli k tomu být blíž ke svatosti.

Krásné léto a spoustu času stráveného se svými kamarády vám přeje celé Katechetické a pedagogické centrum!

Markéta Rumpíková)

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Kathy Kacer

Gábi, schovej se!

Gábi je obyčejné děvče, které žije v městečku na Slovensku. V Evropě ale začala druhá světová válka a vše se mění. Nacisté dorazí i do jejího městečka a Gábi se dostává do smrtelného nebezpečí. Musí se okamžitě schovat... Jednoduchých vyprávění sleduje změny v každodenním životě jedné židovské rodiny a líčí postupné zhoršování jejich životních podmínek za druhé světové války, vše ale podává s nadějí a vírou v lepší časy. *Váz., 128 s., 299 Kč*

Maria Montessori

Tajuplné dětství

Tato kniha odhaluje vzdělávací metodu Marie Montessori. Klade důraz na raný vývoj dítěte a ukazuje dospělým, jak se sami mohou učit tomu, co děti přirozeně dokážou, jak je mohou pozorovat a pomáhat jim. Vzdělávací metoda Marie Montessori pracuje s připraveným prostředím, které děti přirozeně vede. *Brož., 240 s., 349 Kč*

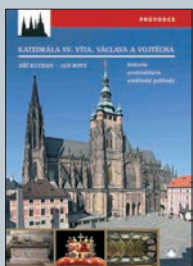
(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha

Průvodce Svatovítským chrámem pro poutníky, turisty a milovníky katedrál

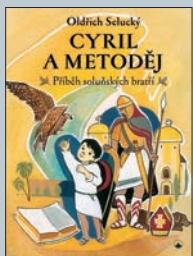

Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha je svorníkem našich kulturních, duchovních a politických dějin. Je to sídelní kostel pražského arcibiskupa a díky zde sloužené liturgii i znamení Boží přítomnosti. Je symbolem naší národní a občanské identity: místo korunovací českých králů i děkovných bohoslužeb po zvolení prezidentů. Brož., 136 str., 299 Kč

Oldřich Selucký

Cyril a Metoděj

První čtení o slovanských věrozvěstech

Bratři Cyril a Metoděj se narodili v 9. století a vyrůstali v byzantském městě Soluň. Knižka poodhaluje nejmenším čtenářům jejich barvitý životní příběh. Ukazuje, jak důležité je najít ve správný čas odvalu k rozhodnutí a věřit, že nás dobrý Bůh neopustí. Váz., 32 str., 249 Kč

Diecézní centrum pro seniory

Modlitba pohybem ... to jsou židovské biblické tance

Jejich kurz uspořádalo Diecézní centrum pro seniory. Choreografie pochází z katolické Komunity Blahoslavenství v Dolanech u Olomouce. Tance čerpají z historického odkazu židovství, reflektují naše propojení s židovským národem.

V Hradci Králové je představila Mgr. Jana Kubínová, pastorační asistentka z Poděbrad, která se modlitbě tancem věnuje deset let. „*Když v kostele stojíme, sedíme nebo klečeme, vždycky to má svůj důvod. Vystihuje to něco, co bychom mnohdy slovy*

Diecézní centrum pro mládež

Chystáme se na Celosvětové setkání mládeže v Lisabonu

Jsou tu prázdniny a blíží se i celosvětové setkání mládeže v Lisabonu, které proběhne na přelomu července a srpna. V rámci příprav se chystáme na zajištění moderace programu v českém centru pod vedením Jendy Pitřince. Též je možné se duchovně připravovat na setkání formou katechezí, které naleznete na stránkách DCM. <https://www.bihk.cz/biskupstvi/diecezni-centrum-pro-mladez/sdm-lisabon>

Nový animátorský kurz

- **Pro koho je animátorský kurz určen?** Pro věřící katolickou mládež ve věku 16–23 let.
- **Jak dlouho kurz trvá?** Jedná se o dvouletý cyklus formačně-vzdělávacího kurzu.
- **Kolik času mi to zabere?** Během roku pořádáme 4 setkání o víkendů a 1 týden o prázdninách strávený spolu.

■ **Kde se kurz uskutečňuje?** Většinou máme zázemí na DCŽM Vesmír v Orlických horách.

■ **Proč bych se měl přihlásit?** Na kurzu zažiješ pouto přátelství a spolu s dalšími účastníky vytvoříte společenství mládeže. Dále na tebe čekají zajímavá témata ohledně víry, společenství, osobnosti a vztahů. V neposlední řadě se můžeš těšit na modlitby, diskuze, tvůrčí činnost, hry, sport a zábavu. Nudit se zde opravdu nebudeš...

■ **Jak se mám přihlásit a kde najdu více informací?** Na stránkách Diecézního centra pro mládež najdeš aktuální informace ohledně přihlašování. Také zde najdeš více informací ohledně kurzu či jiných akcí, které DCM připravuje. V případě dotazů se na nás neváhej obrátit... <https://www.bihk.cz/biskupstvi/diecezni-centrum-pro-mladez/projekty-dcm-dczm/animatorsky-kurz>

nedokázali vyjádřit. Proto je dobře, že můžeme do modlitby zapojit tělo. Můžeme tak snáz vyjádřit to, co zrovna cítíme nebo co bychom chtěli dát najevo. Skrze Ježíše jsme napojeni na židovský národ, jsou to naši starší bratři ve víře. Mají spoustu svátků, kdy tančí a slaví. My jsme oproti nim chladnější, není to pro nás tak přirozené,“ přiblížila podstatu modlitby pohybem dvěma desítkám účastnic kurzu.

Už v Bibli najdeme odkaz na to, že když Izraelité přešli přes Rudé moře, radovali, slavili a tančili. Známy je i příběh o králi Davidovi. Radostný tanec Davidův před Hospodinem, líčený v prvním liturgickém čtení (2 Sam 6,12b-15.17-19). Papež František ho komentoval slovy, že pokud se uzavřeme do formálnosti, stane se naše modlitba chladnou a sterilní. Boží lid slavil, protože Archa úmluvy se vracela domů. Modlitba chval přiměla Davida odložit svoji usedlost a tančit před Pánem ze všech sil. Projev Davidovy radosti z druhé knihy Samuelovy je modlitba tancem. S židovským národem jde celými dějinami. Když Ježíš v Káně Galilejské proměnil vodu ve víno, jak se píše ve druhé kapitole Janova evangelia, bylo to na svatbě, tam se jistě tančilo.

Modlitba prostřednictvím těla není u nás ještě úplně běžná, ale především ženám je velmi blízká. Ostatně jeden z tanců, který se v kurzu naučily, se jmenuje Jsem žena. Je to modlitba gesty, která vyjadřuje, že všechno má nějaký smysl a všechno nás spojuje s Bohem. Tance chválí Boha, ale taky dokážou vyjádřit smutek. Proč biblické? Protože to nejsou lidové tance v národopisném slova smyslu. Je to způsob modlitby a může to být i způsob, jak vyjádřit vztah k Bohu. Když lidé tančí spolu, je to záležitost společenství, společná modlitba. Nebo jsou modlitby gesty, a to je taková soukromá modlitba.

„Modlitba gestem znamená,“ vysvětlila Jana Kubínová účastnicím kurzu, „že stojíme před Boží tváří, před Božím pohledem, v Boží přítomnosti a všechno co konáme nás s Bohem nějak spojuje. Když děláme kříž, stavíme před sebou ochranný val. Zahradíme se Boží mocí. Je to

i prosba, aby Bůh byl s námi a celý den nás chránil, abychom byli v Jeho bezpečném prostoru. Když uděláme kříž, tak si můžeme představit, že Bůh nás obklopuje ze všech stran. To je nejjednodušší modlitba, udělat ráno s plným vědomím kříž. Chci celý den prožít v Boží blízkosti a Boží přítomnosti. Když říkáme ve jménu Otce, který stvořil všechno, chrání nás a vede naše myšlenky, dotýkáme se čela. Takže ve jménu Otce. I Syna, syna Ježíše Krista, saháme si na srdce, on měl naše lidské srdce, tím je nám blízký. Srdce jako místo našich citů, emocí, vztahů. Vyzýváme i Duchu Svatého, dotýkáme se ramen. Na jejich konci jsou ruce, které něco dělají, takže je to podnět nechat se Duchem Svatým vést k tomu, abychom něco dobrého udělali, abychom byli vedeni k činům.“

Připomeňme biblický žalm 149, synové Izraele se budou veselit společně se všemi spravedlivými světa a Bůh se jednou provždy vypořádá se všemi nepřáteli, kteří se ve své pýše stavěli proti jeho vládě a znevažovali jeho soudy.

„Zpívejte Hospodinu píseň novou, jeho chvála ať zaznívá ve sboru svatých.

Ať se raduje Izrael ze svého tvůrce, děti Siónu ať jásají nad svým králem.

Ať chválí jeho jméno tancem, ať mu hrají na buben a na citeru, neboť Hospodin miluje svůj národ a pokorné zdobí vítězstvím.

Ať jásají svatí chvalozpěvem, ať se veselí na svých ložích.“

Eva Zálešáková)

(Pozvánka

Diecézní centrum pro seniory: srpen–říjen 2023

- **19.–26. 8. Pobyt pro prarodiče s vnoučaty** Srdečně zveme na oblíbený prázdninový pobyt pro prarodiče s vnoučaty a třígenerační pobyt (pro prarodiče, rodiče a děti) v Janských Lázních v Krkonoších. Program obsahuje společné hry, tvořivé dílny, výlety, setkání se zajímavými hosty, duchovní zastavení a mnohem víc.
- **4.–7. 9. Pobyt pro manžele 55+** Srdečně zveme na manžele ve věku 55plus na pobyt do Janských Lázní v Krkonoších pod vedením zkušených lektorů Marie a Pavla Klimešových a dalších přednášejících.
- **14. –19. 9. Poutně-poznávací a odpočinkový zájezd do Maďarska** Vydejte se s námi na poutně-poznávací a relaxační zájezd do Maďarska. Společně navštívíme okolí Balatonu, Szombathely – rodiště sv. Martina, Zalavár – místo, kde se na své cestě do Říma zastavili sv. Cyril a Metoděj, hlavní město Budapešť s chrámem sv. Martina, vykoupeme se v termálním jezeře v Hevízu...
- **29. 9. Diecézní setkání seniorů v Hradci Králové** Srdečně zveme na hlavní akci pro seniory v Královéhradecké diecézi, na již 17. diecézní setkání s biskupem Janem Vokálem. Podrobný program bude zveřejněn v zářijovém čísle.
- **9.–15. 10. Poutně-relaxační a odpočinkový zájezd na ostrov Mallorca** Vydejte se s námi na Mallorcu, perlu Středomoří, největší a nejrozmanitější ostrov Baleárského souostroví, který je tradičně oblíbeným místem dovolené návštěvníků každého věku z různých koutů světa. Na programu bude poznávání přírodních krás, hlavního města ostrova, historických a poutních míst, odpočinek s koupáním u v moři a mnohem víc... Zájezd je letecky z Prahy s odletem a přiletem přes den.

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory, Velké náměstí 32, 500 03 Hradec Králové
 telefony: 495 063 661, 737 215 328, 734 435 360,
 e-mail: dcs@bihk.cz, www.dcsbk.cz, www.simeon.cz

Diecézní centrum pro rodinu**Svět emocí v manželství a rodině**

Minulý příspěvek jsme se věnovali dialogu – komunikaci v manželství a rodině. Dnes bychom navázali a tematicky pokračovali něčím, co ke komunikaci nezbytně patří, aby byla takřkajíc „živá“, lidsky uskutečněná. Lidsky píší záměrně s ohledem na časté téma dnešní doby, kterou je umělá inteligence. Můžeme si položit otázku: „*Co dělá člověka člověkem?*“ Nejsou to snad právě city a emoce, kterými se člověk bude vždy vyznačovat a lišit – pokud je tedy řeč o čemkoli, co je umělé, byť sebedokonalejší?

Touhy, city, emoce, to, co klasici nazývali „vášněmi“, mají v manželství významné místo. Probouzejí se tam, kde se „druhý“ stává přítomným a plným účastníkem mého osobního života. K povaze každého živého jsoucna náleží tihnout k jiné skutečnosti a tento sklon s sebou vždy nese základní afektivní projevy: potěšení nebo bolest, radost nebo smutek, něžnost nebo strach. Jsou předpokladem té nejzákladnější psychické činnosti. Člověk je na této zemi živou bytostí a všechno, co dělá a o co usiluje, doprovázejí vášně.

Ježíš jako pravý člověk prožíval skutečnosti emotivně. Proto ho bolelo odmítnutí Jeruzaléma (srov. Mt 23,37), až ho to dohnalo k slzám (srov. Lk 19,41). Stejně zakoušel soucit s trpícími lidmi (srov. Mk 6,34). Když viděl, jak druzí pláčou, dojímalo ho to a znepokojovalo (srov. Jan 11,33), při smrti přítele dokonce sám plakal (srov. Jan 11,35). Tyto projevy jeho citlivosti ukazují, až do jaké míry bylo jeho lidské srdce otevřeno pro druhé.

Zakoušet emoci není samo o sobě mravně dobré ani špatné. Začít po něčem toužit nebo něco odmítat není ani hříšné, ani zavrženíhodné. O tom, co je dobré nebo zlé, rozhoduje úkon člověka, který bývá podnícen nebo doprovázen nějakou vášní. Ale když někdo svoje pocity živí, vyvolává je a následně kvůli nim páchá zlé skutky, pak zlo spočívá v jeho rozhodnutí je žít a v samotných zlých skutcích,

které následují. Podobně zakoušet náklonnost k někomu není samo o sobě dobro. Jestliže s touto náklonností naložím tak, že si toho člověka zotročím, můj cit bude sloužit mému sobectví. Myslet si, že jsme dobří jen proto, že „něco cítíme“, je obrovský klam. Jsou lidé, kteří se cítí schopnými velké lásky jen proto, že mají velkou potřebu afektu, ale nejsou schopni bojovat za štěstí druhých a žijí zavření do svých tužeb. V takovém případě se city odchylují od velkých hodnot a zakrývají sebestřednost, která brání rozvíjení zdravého a šťastného rodinného života.

Na druhé straně jestliže vášně provází svobodný úkon, může ukázat hloubku daného rozhodnutí. Manželská láska způsobuje, že se celý emoční život stává dobrem pro rodinu a slouží společnému životu. Rodina dospívá ke zralosti tehdy, když se emoční život jejích členů promění v citlivost, která neovládá ani nezatemňuje velká základní rozhodnutí a hodnoty, ale pro dobro všech chrání svobodu každého jedince, z ní vyrůstá, obohacuje ji a činí ji krásnější a harmoničtější.

To vyžaduje, proces, jehož součástí je odříkání. Toto přesvědčení církve bylo mnohokrát odmítnuto, jako by odporovalo lidskému štěstí. Benedikt XVI. zachytil tuto diskusi velmi jasně: „*Nečiní snad církev prostřednictvím svých příkázání a zákazů pro nás hořkým to, co je nejkrásnější záležitostí života? Nevztýčuje značky se zákazem vstupu právě tam, kde pro nás Stvořitel připravil radost, a nabídl tak štěstí, které nám umožňuje okoušet předchůť čehosi božského?*“ A odpověděl, že ačkoli v křesťanství nechybělo scestné přehánění nebo asketické úchylinky, v oficiálním učení církve, věrném Pismu svatému, se nenachází „*zavržení erótu jako takového, nýbrž vyhlášení války proti jeho ničivému znetvoření. Falešné zbožštění erótu [...] jej připravuje o jeho důstojnost, činí jej nelidským.*“

Výchova emotivity a instinktů je nezbytná a za tím účelem je někdy nutné ukládat si

omezení. Výstřelky, nedostatek ovládnutí se, posedlost jen jedním druhem potěšení vede k oslabení a onemocnění samotného potěšení a ničí rodinný život. Ve skutečnosti lze s vášněmi kráčet krásnou cestou, což znamená stále víc je zaměřovat k darování sebe a k plné seberealizaci, která obohacuje osobní vztahy uvnitř rodiny. Neznamená to zříkat se okamžiků intenzivní radosti, ale přijmout je a začlenit do přediva dalších momentů velkodušného darování se, trpělivě naděje, nevyhnutelné únavy a snahy o ideál. To všechno je život v rodině a zaslouží si, aby se žil v celistvosti.

Některé duchovní směry trvají na tom, že je třeba se zbavit touhy, čímž se člověk osvobodí od bolesti. My ale věříme, že Bůh miluje radost člověka, že všechno stvořil, „*abychom to mohli užívat*“ (1 Tim 6,7). Nechme se unášet radostí z jeho něhy, když nás vyzývá: „*Synu, máš-li něco, dopřej si [...]. Nezbavuj se přítomného dobra*“ (Sir 14,11.14). Také manželský pár odpovídá na Boží vůli, když se řídí tímto pozváním Bible: „*V den štěstí buď dobré mysli*“ (Kaz 7,14). Jde jen o to, mít svobodu, abychom přijali, že potěšení se v různých chvílích života projevuje také jinými formami podle potřeb vzájemné lásky. V tom smyslu lze chápat některé východní učitele, kteří kladou důraz na rozlišování vědomí, abychom neuvízli v příliš omezené zkušenosti, která by uzavírala perspektivy. Toto rozšiřování vědomí není popřením nebo zničením touhy, nýbrž jejím rozšířením a zdokonalením...

Milí Boží přátelé, již rok se zde věnujeme myšlenkám z apoštolské exhortace papeže Františka *Amoris laetitia* (Radost z lásky) O lásce a rodině. Slovo *radost* tu zaznělo mnohokrát. Je úvodním názvem exhortace a postihuje člověka v jeho konečném cíli, který spočívá v nebi – ve spáse, ke které nás vede Duch Svätý, který pokoj, lásku a radost přináší. Krásné a radostné letní období Vám přeje a ze srdce žehná,

Nový misijní materiál pro děti: Moje prázdniny v kostele

O prázdninách navštívujeme různá místa, ale chodíme taky do kostela. Využijte náš nový letní misijní materiál, který menším dětem zpříjemní návštěvu bohoslužeb během výletů a dovolených. Dostanete se k němu prostřednictvím článku v Aktualitách na www.missio.cz nebo skrze QR kód.

Soubor v pdf si můžete stáhnout, následně ho dětem oboustranně vytisknout a složit do čtvercového formátu. Vytvoříte jim tak kartičku, kterou mohou nosit v kapse nebo batůžku. Každou neděli si do ní pak budou zapisovat, kde byly na mši svaté a při tom si vybarví obrázky z evangelia, které se zrovna ten den četlo. Díky tomu budou mít krásnou památku na prázdniny v kostele s Pánem Ježíšem a celou Boží rodinou.

**Moje
prázdniny
v kostele**

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Stormie Omartianová

Z temnot ke světlu

Stormie si prožila mimořádně těžké dětství na odlehlé samotě. Záhy odchází z domu a zahajuje úspěšnou kariéru v showbiznysu. Drsné prostředí Hollywoodu však jen prohlubuje její vnitřní úzkost a prázdnotu, denně se probouzí s myšlenkami na sebevraždu. Na pokraji zoufalství se Stormie setkává s Ježíšem a začíná její dlouhá a klopotná cesta směrem k uzdravení, odpuštění a osvobození ode všech závislostí. *Brož., 296 s., 349 Kč*

Oldřich Selucký

Kříž z kamene

Dobrodružný román pro mládež seznamuje mladého čtenáře s tématem středověkého osídlování našich pohraničních území. Autor vypráví fiktivní příběh německé rodiny, přitom však se drží reálií doby krále Přemysla Otakara II. *Váz., 366 s., 299 Kč*

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové
e-mail: pmd@missio.cz, FB: PapezskaMisijniDila
www.missio.cz

Dobrovolnictví je cool. Přidej se k nám!

Do dobrovolnictví, které teď zažívá velký boom i u nás, se zapojuje čím dál víc mladých lidí. Pomáhají pacientům v nemocnici a seniorům v domově, provází hluchoněmé, věnují se dětem nebo doučují cizince v rámci tří akreditovaných programů, které nabízí Dobrovolnické centrum hradecké Diecézní charity. To letos rozjelo pro mladé a děti hned dvě novinky – vzdělávací program DofE a klub pro integrační aktivity v rámci nového projektu s UNICEF.

Zapoj se do DofE a začni si plnit své cíle

„DofE, neboli Cena vévody z Edinburgu, je výzva pro každého od 14 do 24 let, díky které na sobě může pravidelně pracovat. Má možnost si vybrat dovednost, pohyb anebo dobrovolnické aktivity, kterým se chce věnovat. Na závěr účastníky čeká dobrodružná expedice s kamarády,“ přibližuje nový program jeho koordinátorka Eliška Škrdlová z Dobrovolnického centra.

Právě se chystá první expedice do přírody v Českém ráji, na kterou se vypraví šest vysokoškolaček. „Její účastnice se o sebe musí v přírodě komplet postarat, vyzkouší si taky život a spolupráci v komunitě,“ pokračuje Eliška Škrdlová. „Naším cílem je motivovat a podporovat mladé lidi, aby dělali věci, které je baví, aby se rozvíjeli, plnili si své cíle a získali motivaci posouvat se dál,“ doplňuje mladá koordinátorka.

! Mladá dobrovolnice Natalia procvičuje českou konverzaci se středoškolačkou Mursal z Afghánistánu, které to moc pomáhá při studiu na prodavačku, a využívá přitom i moderní techniku. Foto: Jana Karasová

DofE je celosvětově uznávaný certifikát a jeho absolventi mají díky získaným dovednostem a praxi lepší uplatnění na trhu práce. Zajímá vás tento program, pak kontaktujte naše Dobrovolnické centrum nebo se registrujte přes webovky DofE.

Rozjždíme nový klub v projektu s UNICEF

Dobrovolnické centrum letos zahájilo také nový dvouletý projekt s UNICEF, který je určen dětem cizinců i Čechů. „Hlavním cílem je založit integrační klub, který dětem nabídne otevřený a bezpečný prostor, kde si mohou hrát, popovídat si, udělat si úkoly do školy nebo zúčastnit nabízeného programu,“ vysvětluje Bc. Anna Brázdová, vedoucí Dobrovolnického centra.

Centrum bude v klubu pořádat workshopy a další zajímavé integrační aktivity pro děti a mládež. Plánují také speciální program pro náctileté. Návštěvníkům klubu bude k dispozici i psychologka. „Máme už spoustu zkušeností z aktivit pro děti a mládež v projektu Young Caritas. Chceme pokračovat i v podpoře a motivaci mladých dobrovolníků,“ říká Oxana Evsina, koordinátorka projektu. Centrum spolupracuje také s Charitami v Poličce a Ústí nad Orlicí a ZUŠ ve Vrchlábí.

Dobrovolnické centrum

Hradec Králové

Kontakt:

Dobrovolnické centrum Diecézní charity
Hradec Králové, Šafaříkova 666/9 (YMCA – přízemí)
tel. 492 604 945, 731 402 295

e-mail: dobrovolnici@hk.caritas.cz, web: www.hk.caritas.cz.

Sledujte nás i na Facebooku a Instagramu.

Natalia (19 let): „Dobrovolnictví je skvělá zkušenost“

Program DofE láká i Natalii Haddad, studentku Biskupského gymnázia v Hradci Králové, která pochází ze Sýrie. Aktuálně se ve volném čase věnuje doučování cizinců v programu Rafael a pomáhala i pacientům v nemocnici. „Mám z toho dobrý pocit, když vidím výsledky, je to skvělá zkušenost a taky mě to obohacuje. Jsem dobrovolnicí v Charitě i proto, že kdysi pomáhala nám,“ říká Natalia o tom, co ji k dobrovolnictví přivedlo a co jí to dává.

Natalia už připravila do školy chlapce z Mongolska a doučovala holčičku z Ukrajiny. Teď procvičuje konverzaci s 19letou Mursal z Afganistánu, která se tu učí na prodavačku, protože u nich doma jsou školy zavřené. Obě spojuje útek z rodné země před hrůzami války. „Po maturitě chci studovat mezinárodní vztahy a pak pomáhat v humanitární organizaci nebo v diplomacii,“

svěřuje se Natalia, která je také čerstvou držitelkou ceny UNHCR za mimořádný přínos pro širší komunitu a jednu už doma má za úspěšné studijní výsledky. Se spolužáky právě chystá veřejné promítání videa o svém příběhu.

Natalia je jednou ze 160 dobrovolníků, kteří loni odpracovali neuvěřitelných 2771 dobrovolnických hodin. Jsou akční, obětaví a pilní, stejně jako včela, kterou má centrum ve svém znaku. Jejich pomoc je důležitá pro koloběh života v době krize i blahobytu. Spolu mění svět k lepšímu a tvoří budoucnost.

„Moc si vážíme všech našich dobrovolníků, ti starší jsou pro mladé skvělou inspirací. V covidu například napekli dobroty pro nemocnici nebo pro pacienty pořádají Den úsměvů. Pomáhat může každý, na věku nezáleží,“ dodává Anna Brázdová.

Jana Karasová)

Chytré byty: revoluce v péči o nemocné

Chystáme revoluční změnu v péči o ereskáře! V Domově sv. Josefa ve Dvoře Králové stavíme novou budovu odlehčovací služby s chytrými byty. Vzniknou celkem tři chytré byty velikosti garsonky a dalších šest pokojů pro nemocné, kteří do Dvora Králové přijíždějí na odlehčovací pobyty. Budou tu i místnosti pro terapii klientů a zázemí pro personál.

„Chceme ukázat, že technologie, které usnadní život, může dnes mít díky chytrému mobilu každý. Člověk s roztroušenou sklerózou, ale třeba i senior,“ říká Kristýna Kolmanová, specialista alternativní komunikace.

■ Mozek bytu? Někdy stačí chytrý mobil

První byt bude prošípovaný technologiemi skrz naskrz a bude ho řídit něco, čemu po vzoru seriálu Návštěvníci říkáme Centrální mozek lidstva. Je to ale pokročilá technologie, kterou si nemůže dovolit každý.

Proto srdcem dalších dvou bytů velikosti garsonky budou chytré telefony klientů. Ty budou ovládat vše ostatní. V těchto bytech budou různá menší chytrá zařízení, která lze dnes běžně koupit za pár korun. Lidé si je u nás vyzkouší a pokud se je rozhodnou pořídit, pomůžeme jim s jejich nákupem a zprovozněním.

■ Nebojte se technologií. S výběrem i použitím poradíme

„Lidé se často zbytečně bojí všeho, co souvisí s informačními technologiemi. Proto ke všemu na míru vytvoříme jednoduché obrázkové návody. A kdyby přesto nastal problém, stačí kdykoli zavolat o radu do naší poradny,“ ujišťuje Kristýna Kolmanová. Většinu věcí lze dnes ovládat pomocí chytrého telefonu, které dnes už umí spoustu věcí užitečných pro hendikepované.

■ Chytré byty jsou jen začátek

Plánujeme také pomáhat hendikepovaným lidem s vybavením jejich vlastních chytrých domovů. A představíme vám úžasně ereskáře z Domova sv. Josefa, kteří chytrá zařízení sami testují a ověřují.

■ Společně můžeme změnit péči o nemocné k lepšímu

Hrubá stavba roste díky pomoci Evropské Unie a dotaci Královéhradeckého kraje před očima. Aby ale chytré byty pro nemocné ožily, chybí nám přes 3 miliony na vybavení. Je to velká částka. Věříme ale, že ji díky dárcům a podporovatelům dáme dohromady. Každý dar se počítá. Sběrka „Chytré byty pro blbou nemoc“ je přístupná na www.domovsvatehojosefa.cz/chytrebyty.

Filip Košťál)

(V Domově sv. Josefa ve Dvoře Králové pomáhají lidem s roztroušenou sklerózou i s pomocí moderních technologií. Foto: Miloš Šálek

(AKTUALITY)**Novou ředitelkou v Poličce
byla jmenována Petra Zahradníková**

Polička: Vedení Oblastní charity v Poličce předala ředitelka Eva Skalníková k 1. červenci paní Petře Zahradníkové, své zástupkyni, ekonomce a vedoucí Správního střediska, která byla vybrána na základě výběrového řízení. „Z celého srdce Petře gratuluji a přeji mnoho úspěchů do nového posláním vést naši organizaci“, uvedla Eva Skalníková. Té za její působení v organizaci patří velký dík.

Jana Karasová)

(Novou ředitelku Petru Zahradníkovou (vlevo) v Poličce jmenovala do funkce Anna Maclová, ředitelka Diecézní charity (uprostřed), která také poděkovala za dosavadní vedení Evě Skalníkové (vpravo). Foto: z archivu

**Návštěva ministra Jurečky,
poslance Výborného a radního Šotoly**

Polička: V rámci návštěvy Pardubického kraje 15. května zavítali do Poličky ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka, poslanec Marek Výborný a radní zodpovědný za sociální oblast Pavel Šotola. Dopoledne se v Tylově domě setkali s poskytovateli sociálních služeb v kraji. Na programu byla např. spolupráce MPSV a ministerstva zdravotnictví v oblasti center duševního zdraví a jejich financování, novela zákona o sociálních službách či zákon o sociálně-právní ochraně dětí. Za naši Charitu se setkání zúčastnili sociální pracovník Pavel Šimon, ředitelka Eva Skalníková a ekonomka Petra Zahradníková.

Odpoledne jsme návštěvu hostili u nás na Charitě. Hlavním tématem byl rozvoj Centra duševního zdraví ve Svitavách. Jeho vedoucí Štěpán Plecháček představil současný stav, plán rozvoje, příležitosti i rizika. Následovala debata o otázkách, které nyní v rámci rozvoje Centra řešíme – personální složení (nedostatek odborníků v psychiatrii, který se nám postupně daří řešit) a obtížné financování rozvoje zdravotní části služby.

(Návštěva ministerské delegace v poličské Charitě. Foto: Oblastní charita Polička

„S Marianem Jurečkou jsme debatovali o tom, co by nám usnadnilo a zefektivnilo práci v sociálních službách... Uvítali bychom systémovou podporu vzniku Center duševního zdraví. Problémy vidíme také u služeb působících v oblasti sociálně-zdravotního pomezí, kde není zcela jasné jejich financování,“ dodal k návštěvě ministerské delegace radní Pavel Šotola. Více informací na www.policka.charita.cz.

Tereza Strítěská)

Setkání charitních zaměstnanců

Ústí nad Orlicí: Stovka zaměstnanců Oblastní charity Ústí nad Orlicí z celkového počtu 155 se sešla 2. června, aby opět po roce viděla, že je součástí velkého a různorodého celku. Pracovníci Charity poskytují v okrese dvě desítky služeb 5000 pacientům a klientům, což jsou zhruba 3 % obyvatelstva regionu. Zázemí službám tvoří desítky pracovníků správního střediska. Ředitelka Marie Malá připomněla hodnoty, které se snažíme naplňovat svou prací, ale třeba i to, že organizace provozuje 48 vozidel, jejichž průměrné stáří se podařilo snížit z dvanácti na pět let. S velmi zajímavou přednáškou na téma „Jak učít dobrému charakteru podle J. A. Komenského“ za námi přijel z Hradce Králové prof. Jan Hábl. Více na www.uo.charita.cz.

Iva Marková)

(Tradiční setkání pracovníků ústeckoorlické Charity, kde pracuje již přes 150 zaměstnanců. Foto: Iva Marková

Postřehy z Indie 5: Vzdělávací centra

Ve velkém sále vzdělávacího centra v indickém velkoměstě Bangalore sedí přes sto lidí. Jsou to děti se svými rodiči a několik lektorek, které každý den po vyučování pomáhají těmto dětem s domácími úkoly. Občas se věnují také pohybovým aktivitám. Všichni napjatě naslouchají královéhradeckému biskupovi Janu Vokálovi, který je přijel osobně pozdravit. Po něm nastupuje na pódium skupinka malých dívek, aby hostům z daleké země zatančily. Jejich pohledy směřují do zadní části sálu na mladou lektorku, která jim napovídá. Dívky odcházejí a lektorka jde sama předvést svůj taneční um.

Po vystoupení se od lektorky dozvídáme, že se jmenuje Sujithra a je nyní v prvním ročníku na střední škole. Do vzdělávacího centra chodí od pondělí do pátku. Pomáhá dětem z chudých rodin s domácími úkoly a vysvětluje jim látku, které nerozumí. Kromě toho rozvíjí i jejich taneční a pěvecké dovednosti. Když byla Sujithra mladší, sama docházela do tohoto centra na doučování. To, co se naučila, teď předává mladším.

Činnost vzdělávacích center byla v oblasti Bangalore zahájena v červnu 2014. Diecézní charita Hradec Králové přispívá na jejich provoz z Tříkrálové sbírky. Rodiče se shodují, že centra pomáhají jejich dětem i mimo školu. Jsou díky nim zodpovědnější a zdravější, protože se dozvěděly, jak předcházet různým nemocem. Více informací najdete na www.adoptce.hk.caritas.cz v sekci Doprovodné projekty.

Vojtěch Homolka)

☛ Dnes už středoškolačka Sujithra doučuje děti z chudých rodin ve vzdělávacím centru, které v dětství sama také navštěvovala. Foto: Kateřina Gužíková

(KALENDÁŘ AKCÍ NA LÉTO

Litomyšl

Den prarodičů a seniorů

■ **23. 7., 14–18 hod., kostel Povýšení sv. Kříže.** Den oslavíme ekumenickou bohoslužbou, hudbou a dobrým jídlem. Jste srdečně zváni a vezměte své rodiče, prarodiče i sousedy. Pořádá Charitní pečovatelská služba Farní charity Litomyšl.

Více na www.litomysl.charita.cz.

Dvůr Králové nad Labem-Žireč

Svatoanenské zahradní slavnosti

■ **29. 7. od 10 hod., areál Domova sv. Josefa.** 22. ročník benefiční akce na podporu nemocných roztroušenou sklerózou začne mší svatou, kterou bude celebrovat biskup Josef Kajnek a hudbou doprovodí Collegium Musicum a La Bilancetta. V programu vystoupí např. Robert Křesťan a Druhá tráva, Václav Vaňura, kapela Marien nebo Tempus a další. Těšte se na řemeslný jarmark, prezentaci středověkých řemesel a historických kol nebo soutěže pro děti.

Akci pořádá Oblastní charita Červený Kostelec za podpory Královéhradeckého kraje, města Dvůr Králové nad Labem, Jaroměř, rádia Blaník a Fler.cz. Více informací na www.domovsvatehojosefa.cz.

Hradec Králové

Asha znamená naděje

■ **1. 6.–1. 10., kostel Nanebevzetí Panny Marie (Velké nám.).** Výstava fotografií naší ředitelky Anety Maclové přibližuje život podporovaných dětí a jejich rodin v Indii, kde pomáhá projekt Adoptce na dálku hradecké Diecézní charity. Více na www.adoptce.hk.caritas.cz.

Broumovsko, Česká Skalice, Králiky, Proseč, České Meziříčí, Opočno

Putovní výstava příběhů z Indie

■ **červenec–srpen: Broumovsko** – Broumovská skupina kostelů (polovina července – konec srpna); **Česká Skalice** – Knihovna Barunky Panklové (do konce srpna); **Hora Matky Boží u Králík** – ambity poutního areálu (do konce září). Venkovní výstavy (do poloviny srpna): **Proseč** – plot u kostela sv. Mikuláše; **České Meziříčí** – před kostelem sv. Kateřiny; **Opočno** – u kostela Nejsvětější Trojice

Poznejte příběhy indických dětí zapojených do projektu Adoptce na dálku hradecké Diecézní charity. Více informací na www.adoptce.hk.caritas.cz.

DOMÁCÍ HOSPIC ANDĚLŮ STRÁŽNÝCH

domáci hospicová péče

Bezplatná multioborová péče o terminálně nemocné v domácím prostředí, poskytovaná týmem lékařů, sester, psychologa, duchovního a sociálního pracovníka. Pohotovost 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. K dispozici jsou odlehčovací služby (terénní, pobytové).

paliativní ambulance

Paliativní ambulance je určena pacientům s pokročilým vážným onemocněním, kteří potřebují řešit obtíže způsobující bolest, dušnost, potíže s trávením apod., jejichž léčba přesahuje možnosti ošetřujícího nebo praktického lékaře.

Bezplatnou péči poskytujeme
také díky darům na sbírkovém účtu:
2300796054/2010

Oblastní charita
Pardubice

vraťme umírání domů... hospicpardubice.cz

Oblastní charita
Pardubice

**zve na pátou pěší
a cyklistickou
pouť do Luže**

Pouť lidí dobré vůle

za umírající, nemocné a trpící

Mši svatou v chrámu Panny Marie Pomocné na Chlumku
celebruje Mons. Jan Paseka
generální vikář Královéhradecké diecéze

Koncert smíšeného pěveckého sboru
Salvátor pod vedením Tomáše Židka.

v sobotu 16. září 2023 v 15:00

online přenos

Více informací a registrace na pardubice.charita.cz,
nebo tel.: 737 488 753, e-mail: dobrovolnik@charitapardubice.cz